

AANTEKENINGEN over de
OPENBARING VAN JOHANNES

Vergeleken met het profetisch zinnebeeld van de rituelen
op de Grote Verzoendag en het Loofhuttenfeest

Door

Ridder Izaäk NEWTON

Overgenomen uit de Bijbelverklaring van
Patrick, Polus, Welsh, Doddridge, Lowman, Gill,
en andere voorname Engelse Godgeleerden

Bij Isaak Tirion en Jacobus Loveringh

Amsterdam 1757

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2003

Inleiding; aangaande de tijd wanneer de openbaring geschreven is.

Irenaeus heeft een gevoelen op de baan gebracht, dat de Openbaring geschreven ware in de tijd van keizer Domitiaan, en heeft ook te gelijk het schrijven van een van de andere heilige boeken later gesteld, dan anderen gedaan hebben, en de Openbaring achter dezen geplaatst. Misschien zal hij van zijn meester Polycarpus gehoord hebben, dat hij dit boek van Johannes had ontvangen omtrent de tijd van Domitiaans dood; óf Johannes kan zelf, op die tijd, een nieuwe uitgave daarvan gedaan; en Irenaeus zich daarvan verbeeld hebben, dat ze toen voor het eerst geschreven was. Eusebius heeft, in zijn Kroniek, en Kerkelijke Geschiedenissen Irenaeus gevolgd; maar naderhand voegt hij, in zijn Demonstratio Evangelica, het bannissement van Johannes, naar Patmos, samen met de dood van Petrus en Paulus. En zo doen ook Tertulliaan en Pseudo-Prochorus zowel als de eerste schrijver, wie hij ook geweest zij, van die oude vertelling, dat Johannes door Nero in een ketel vol hete olie geworpen werd, en onbeschadigd daaruit gekomen is, en daarna door hem naar Patmos verbannen werd. Ofschoon deze historie een enkel verzinsel is, ze was echter gegrond op een overlevering van de eerste kerken, dat Johannes naar Patmos verbannen werd in de tijd van Neró. Epifiaan merkt het Evangelie van Johannes aan, als geschreven in de tijd van Domitiaan, en de Openbaring zelfs vóór de tijd van Nero. Arethas haalt, in 't begin van zijn verklaring, het gevoelen van Irenaeus aan, uit Eusebius, maar volgt het niet. Want hij zegt, naderhand, dat de Openbaring geschreven is voor de verwoesting van Jeruzalem, en dat voorgaande uitleggers het zesde zegel verklaard hadden van die verwoesting.

Met het gevoelen van de eerste uitleggers stemt overeen de overlevering van de kerken van Syrië, tot op deze dag bewaard, in het opschrift van de Syrische vertaling van de Openbaring, 't welk dusdanig is: *De Openbaring, welke aan Johannes de Evangelist gedaan is, door God, in het eiland Patmos, waarop hij gebannen was door de keizer Nero.*¹

Hetzelfde wordt bevestigd door een geschiedenis, welke van Eusebius verhaald wordt uit Clemens van Alexandrië, en andere oude schrijvers, aangaande een jongeling, die Johannes, enige tijd na zijn terugkomst van Patmos, aan de zorg van een bisschop van een zekere stad aanbevolen had. De bisschop had hem opgevoed, onderwezen, en eindelijk gedoopt. Maar toen minder acht op hem gevende, had de jongeling zich bij kwaad gezelschap gevoegd, en allengs begonnen ondeugend te worden, en eindelijk, dezulken die hij bij nacht ontmoette, kwalijk te behandelen en te beroven; 't welk zo ver ging, dat zijn metgezellen zich tot een bende struikrovers bijeenvoegende, hem tot hun kapitein maakten. En, zegt Chrysostomus, hij was een lange tijd hun kapitein. Eindelijk, Johannes wederom in die stad gekomen zijnde, en horende wat er geschied was, reed naar de dief; en wanneer die, uit vrees voor zijn oude meester, vluchtte, reed hem na, riep hem terug, en herstelde hem aan de gemeente. Dit is een historie, welke een verloop van verscheiden jaren tijd veronderstelt, en dat Johannes van Patmos terug gekomen zou zijn bij de dood van Nero, veeleer, dan van Domitiaan; omdat tussen, de dood van Domitiaan, en die van Johannes, maar twee en een half jaren verlopen zijn; en Johannes, in zijn ouderdom, zó zwak was, dat hij naar de kerk gedragen werd, stervende als hij over de 90 jaren oud was; en, bijgevolg, niet in staat om een struikrover achterna te rijden. (.....)

---

¹ Deze visie wordt door de meeste historici en chronologen bestreden. Zij plaatsten het tijdperk van de Openbaring van Johannes tussen 90-96 (opm. Gihonbron)

Justinus de Martelaar, die binnen de dertig jaren na de dood van Johannes een Christen werd, schrijft uitdrukkelijk: *Dat een zeker man, onder de Christenen, wiens naam was Johannes, een van de twaalf apostelen van Christus, in de Openbaring, welke hem vertoond was, gepresenteerd had, dat degenen, die in Christus geloofden, duizend jaren te Jeruzalem zouden leven.* En een weinig hoger, zegt hij: *Maar ik, en zo vele Christenen als er zijn, in alle dingen een recht gevoelen hebbende, geloven, dat er een opstanding van het vlees zal zijn, en een duizendjarig leven in Jeruzalem, gebouwd, versierd en vergroot zijnde.* 't Welk zoveel is als te zeggen, dat alle ware Christenen, in die vroegere tijd, deze profetie aannamen. Want in alle tijden, namen allen, die het duizendjarig rijk geloofden, de Openbaring aan als de grondslag van hun gevoelen. En ik weet geen één voorbeeld van het tegendeel.

Papias, bisschop van Hiërapolis, een man van de apostolische tijd, en een van de discipelen van Johannes, leerde niet alleen de leer van de duizend jaren, maar verzekerde ook, dat de Openbaring door Godlijke ingeving geschreven was. Melito, die na Justinus heeft geleefd heeft een uitleg over deze profetie geschreven; en hij bisschop zijnde van Sardis, een van de zeven gemeenten, heeft niet onkundig kunnen zijn, van de overlevering aangaande dezelve, of hen daar omtrent bedriegen. Irenaeus, die een tijdgenoot is geweest van Melito, heeft veel over dezelve geschreven, en zegt, dat het getal 666 was in alle de oude en goedgekeurde handschriften; en dat het hem bevestigd was, door de genen, die Johannes van aangezicht tot aangezicht gezien hadden, - menende, buiten twijfel, zijn meester Polycarpus als één van die. Terzelfder tijd heeft Theofilus, bisschop van Antiochië haar bevestigd; en zo hebben ook gedaan Tertulliaan, Clemens de van Alexandrië, en Origenes, kort daar na; en een tijdgenoot van deze Hippolytus de martelaar, metropolitaan van de Arabiërs, heeft een verklaring daar over geschreven. Alle dezen, zijn oude mannen geweest, die binnen de honderd en twintig jaren, na den dood van Johannes, gebloed hebben, en van de grootste achting in de kerken van die tijden. Kort daar na schreef Victorinus Pictaviensis een andere verklaring daar over; en hij heeft geleefd in de tijden van Diocletiaan. Dit is waarlijk genoeg, om te tonen, hoe de openbaring, in de vroegste tijden, is beoefend en aangenomen. Ja ik vind niet, dat enig ander boek van het Nieuwe Testament, zo krachtig is bevestigd, of dat er zo vroeg over geschreven is. De profetie zegt: Zalig is hij die leest, en zijn zij die horen de woorden dezer profetie, en bewaren hetgeen in dezelve geschreven is. Dit wekte de eerste Christenen op, om er zoveel werk van te maken; totdat de moeilijkheid hen daarin stuitte, en meer deed arbeiden over de andere boeken van het Nieuwe Testament. Dit was de staat van de Openbaring, ter tijd toe, dat de duizend jaren kwalijk begrepen wordende, een vooroordeel daartegen verwekten. En Dionysius van Alexandrië, aangemerkt hebbende, hoe dat boek overvloedige van uitheemse, dat is, Hebreeuwse spreekmanieren, zette dat vooroordeel zo ver voort, dat veel Grieken in de vierde eeuw aan het boek twijfelden. Maar dewijl de Latijnen, en een groot gedeelte van de Grieken, de Openbaring altijd hebben aangenomen; en de anderen, alleen uit een zeker vooroordeel daar aan getwijfeld hebben; doet dit niets tegen het gezag van hetzelve.

Deze profetie wordt genoemd de Openbaring, met opzicht op het geschrift der waarheid, 't welk Daniël (hfd. 10:21) bevolen was, *toe te sluiten en te verzegelen tot de tijden van het einde;* en totdat die tijd kwame, dat het Lam de zegelen zou openen; en daar na de twee getuigen uit het zelve profeteren een lange tijd, met zakken bekleed, voordat zij, in een wolk, ten hemel zouden varen. Al hetwelk zoveel is, als te zeggen, dat deze profetieën van Daniël en Johannes, niet zouden verstaan worden, voor de tijd van het

einde; maar dan enigen daaruit zouden profeteren in een verdrukte en treurige staat, een lange tijd, en dat maar duister, zodat zij maar weinigen zouden bekeren. Maar op het einde zelfs zou de profetie zo verklaard worden dat ze velen zou overtuigen. *Dan, zegt Daniël, zullen velen het naspeuren, en de wetenschap zal vermenigvuldigd worden.* Want het Evangelie moest gepredikt worden onder alle volkeren voor de grote verdrukking, en het einde van de wereld. De menigte dergenen die palmtakken droegen, en uit deze grote verdrukking kwamen, konden niet zo ontelbaar zijn uit alle volkeren, tenzij ze dus gemaakt werd door de prediking van het Evangelie, voordat dezelve komt. Daar moet eerst een steen van een berg afgehouden worden zonder handen, voordat hij kan vallen op de tenen van het beeld, en een grote berg worden, en de gehele aarde vervullen. Daar moet een engel door het midden van den hemel vliegen met het eeuwig Evangelie, om te prediken aan alle volkeren, voordat Babel vallen en de Zoon des Mensen Zijn oogst inhale. De twee profeten moeten, in een wolk, ten hemel opvaren, voordat de koninkrijken van deze wereld worden de koninkrijken van Christus. Het is, derhalve, een gedeelte van deze profetie dat ze niet verstaan zal worden voor de laatste tijd der wereld en het strekt derhalve tot geloofwaardigheid van de profetie dat ze totnogtoe niet verstaan wordt.

Maar zo de laatste tijd, de tijd van de opening dezer dingen, nu naderende is, gelijk ze uit aanmerking van de gelukkige slaging van de laatste uitleggers schijnt te wezen, hebben wij meer reden dan ooit om op deze dingen acht te geven. Zo de *algemene* verkondiging van het Evangelie nu nabij is, behoren die woorden tot ons en onze nakomelingschap, op een bijzondere wijze; op de tijd van het einde zullen het de wijzen verstaan; maar geen van de godlozen zullen het verstaan. *"Zalig, is hij die leest, en zijn zij die horen de woorden dezer profetie; en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is."*

Het is een dwaasheid geweest van de uitleggers, tijden en zaken door deze profetie te willen voorspellen alsof God voorgehad heeft hen tot profeten te maken. Door deze voorbarigheid hebben zij, niet alleen zichzelf ten toon gesteld maar ook de profetie in verachting gebracht. Het voornemen van God was geheel iets anders. Hij heeft deze, in de profetieën van het Oude Testament gegeven, niet om de nieuwsgierigheid der mensen te voldoen, door hen in staat te stellen, om toekomstige dingen te voorweten, maar om door de uitkomst verklaard te worden, nadat ze vervuld waren en opdat Zijn voorzienigheid, maar niet de uitleggers, daar door aan de wereld openbaar gemaakt zou worden. Want de uitkomst der dingen, vele eeuwen tevoren, voorzegd, zal dan een overtuigend bewijs zijn, dat de wereld bestuurd wordt door een Voorzienigheid. Want gelijk de weinige en duistere profetieën aangaande de eerste komst van Christus, gestrekt hebben tot invoering van de Christelijke godsdienst, welken alle volkeren sedert bedorven hebben, zo zijn de menigvuldige en klare profetieën aangaande de dingen, welke geschieden zullen bij de tweede komst van Christus, niet alleen geschikt tot voorzegging, maar ook tot uitwerking van een verbetering en herstel van de lang verloren waarheid, en de oprichting van een koninkrijk waarin gerechtigheid woont.

De uitkomst zal de Openbaring bevestigen en deze profetie, dus bewezen en verstaan zijnde, zal de oude profetieën ontsluiten, en alle te samen zullen de waren godsdienst doen kronen, en dezelve bevestigen. Want die de oude profeten wil verstaan moet met deze beginnen. Maar de tijd, om dezelve volmaakt te verstaan is nog niet gekomen omdat de voorname omkering, welke daarin voorzegd is, nog niet geschied is. "In de dagen der stem des zevenden engels, wanneer hij bazuinen zal, zal de verborgenheid Gods vervuld worden, gelijk Hij Zijn dienstknechten, den profeten, verkondigd heeft en

dan gullen de koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en zijn Christus en hij zal als koning heersen in alle eeuwigheid." Daar is reeds zoveel van de profeten vervuld dat die de moeite wil nemen van dat te onderzoeken, overvloedige blijken zal vinden van de voorzienigheid van God. Maar dan zullen de aanmerkelijke veranderingen, welke door alle de heilige profeten voorzegd zijn, tegelijk de ogen der mensen doen zien op de voorzeggingen, en dezelve duidelijk verklaren. Tot dien tijd toe moeten wij ons vergenoegen met de verklaring van hetgeen reeds vervuld is. Onder de uitleggers van de laatste tijd, is er nauwelijks een van achting, die niet enige ontdekking gedaan heeft, welke waardig is geweten te worden. En daaruit schijnt het mij toe, te mogen besluiten dat God werkelijk is in het openen van deze verborgenheden. De goede uitslag van anderen heeft mij opgewekt om er enige overwegingen over te maken; en zo ik iets gedaan heb dat van nut kan zijn voor volgende schrijvers, heb ik mijn oogmerk bereikt.

II KAPITTEL

Van de betrekking welke de Openbaring van Johannes heeft tot het boek van de Wet van Mozes, en de dienst van God in de tempel.

De Openbaring van Johannes is geschreven met dezelfde stijl en schrijfrant, als de Profetieën van Daniël en heeft hetzelfde opzicht daarop, welke zij tot elkander hebben zodat ze alle tezamen maar één volkomen profetie maken en bestaat insgelijks uit twee delen: een inleiding, zijnde de profetie en een verklaring daarvan. De profetie wordt onderscheiden in zeven op malkander volgende delen, door de opening van de zeven zegelen van het boek 't welk Daniël belast was te verzegelen en hierom wordt het genoemd de Apocalypsis, of Openbaring van Jezus Christus. De tijd van het zevende zegel wordt verdeeld in acht op elkander volgende delen door het stilzwijgen in de hemel van een half uur en het bazuinen van de zeven bazuinen, na elkander. En de zevende bazuin blaast tot de krijg van de grote dag van de almachtige God, waardoor de koninkrijken van deze wereld worden de koninkrijken des Heeren en van Zijn Christus, en verwoest worden degenen die de aarde verwoestten.

De verklaring begint met deze woorden: *En de tempel Gods in de hemel is geopend geworden, en de ark des verbonds is gezien in Zijn tempel.* Openb. 11:19. Dit gaat voort tot aan het einde van de profetie. De tempel is het toneel van de gezichten, en de gezichten in de tempel zien op het feest van de zevende maand. Want de feesttijden der Joden waren afbeeldingen van toekomstige dingen. Het Paasfeest had opzicht op de eerste komst van Christus en de feesttijden van de zevende maand op Zijn tweede komst. Zijn eerste komst derhalve voorbij zijnde eer deze profetie gegeven werd, wordt hier alleen gezinspeeld op de hoogtijden van de zevende maand.

Op de eerste dag van die maand, des morgens, richtte de Hoge priester de lampen toe. En met opzicht daarop begint deze profetie met een gezicht van *Eén, de Zoon des mensen* gelijk, in het gewaad van een hogepriester, verschijnende als 't ware, in 't midden van de zeven gouden kandelaren, óf tegenover het midden van dezelve; de lampen toerichtende, welke zich als *een roede van zeven sterren* in Zijn rechterhand vertoonden. En deze toerichting werd volbracht door het zenden van zeven brieven aan de engelen of bisschoppen van de zeven gemeenten van Azië, welke in de eerste tijden de tempel, - of algemene kerk - verlichtten. Deze brieven vervatten vermaningen tegen de aannaderende afval en zien derhalve, op de tijden waarin de afval sterk begon te

werken. Maar voordat zij nog de overhand had genomen. Zij begon te werken in de dagen der apostelen en zou voortgaan te werken, totdat de mens der zonde zou geopenbaard worden. Zij begon te werken in de discipelen van Simon, Menander, Carpocrates, Cerinthus, en zulk soort van mensen, die de overnatuurkundige filosofie van de heidenen en van de Kabbalistische Joden hadden ingezogen; en daarvan Gnostieken, genoemd werden. Johannes noemt hen Antichristen, zeggende, dat er in zijn dagen *vele antichristen* waren. Maar deze door de apostelen veroordeeld zijnde zowel als door hun onmiddellijke discipelen, brachten de kerken in geen groot gevaar gedurende de opening van **de eerste vier zegelen**.

De gezichten, bij de opening van deze zegelen zien alleen op de burgerlijke zaken van het heidens Roomse rijk. Tot zolang hielden de apostolische overleveringen stand en bewaarden de kerk in haar zuiverheid. En daarom worden de zaken van de kerk niet in aanmerking genomen in deze profetie vóór de opening van **het vijfde zegel**. Toen begon ze te vervallen en vermaningen nodig te hebben, en wordt daarom vermaand door deze brieven, totdat de afval de overhand kreeg en plaats vatte, 't welk was met de opening van het zevende zegel.

De vermaningen in deze zeven brieven zien gevolglijk, op de staat van de kerk, in de tijden van **het vijfde en zesde zegel**. Met de opening van het vijfde zegel wordt de kerk gezuiverd van geveinsden door een zware vervolging. Met de opening van het zesde, wordt datgene 't welk hinderde, uit de weg genomen, namelijk het heidens Rooms keizerrijk. Bij de opening van het **zevende zegel** wordt de mens der zonde geopenbaard. En op deze tijden zien de zeven brieven.

De zeven engelen, waaraan deze brieven geschreven worden, hebben opzicht op de zeven Amarchalin, die priesters en voorname ambtenaren waren van de tempel en gezamenlijk hadden de sleutels van de poorten van de tempel en van de schatkameren, en waar aan de zorg en toezicht over alle dingen, in de tempel, was aanbevolen.

Nadat de lampen toegericht waren, zag Johannes de deur van de tempel geopend en werd hij door een stem, als ware het van een bazuin, geroepen (Openb. 4:1) om op te komen naar de oostpoort van het grote voorhof, om de gezichten te zien.

En zie, daar was een troon gezet - namelijk, het verzoendeksel op de ark des verbonds, - 't welk de Joden eerbiedigden **als de troon van God tussen de Cherubim** (Ex. 25:22). *En Die daarop zat, was, in 't aanzien de steen Jaspis en Sardius gelijk*, dat is, van een olijkleur, want het volk van Judea was van zulk een kleur. En door de zon, - toen in het oosten zijnde, - *was er een regenboog rondom de troon*; een zinnenbeeld van luister.

En rondom de troon waren vierentwintig tronen, overeenkomende met de kamers van de vierentwintig oversten de priesters, twaalf aan de zuid- en twaalf aan de noordzijde van het voorhof der priesters. *En op de tronen zaten vierentwintig ouderlingen, bekleed met witte klederen en zij hadden gouden kronen op hun hoofden* verbeeldende de oversten van de vierentwintig ordeningen der priesters, met linnen klederen. *En van de troon gingen uit bliksemen en donderslagen*, namelijk de flikkeringen van het vuur, op het altaar van het morgenoffer, en de donderende vlammen van degenen die op de trompetten bliezen, en zongen aan de oostpoort van het voorhof der priesters; want dezen tussen Johannes en de troon zijnde schenen deze dingen hem toe, als van de troon uitgaande.

En daar waren zeven vurige lampen brandende in de tempel, voor de troon, welken zijn de zeven Geesten Gods, of engelen van de zeven gemeenten, in het begin van deze profetie verbeeld door zeven sterren. En voor de troon was een glazen zee, kristal gelijk de koperen zee, - tussen het voorhof van de tempel, en de altaar, - met helder water gevuld.

En in het midden van den troon en rondom de troon, waren vier dieren, zijnde vol ogen, van voren en van achteren; dat is, één dier voor, en één achter de troon, welke Johannes toeschenen, als in het midden van de troon; en een aan elke zijde, in de omtrek om dezelve, - om door de menigvuldigheid van hun ogen te verbeelden het volk slaande in de vier zijden van het voorhof des volks.

En het eerste dier was een leeuw gelijk dier, en het tweede dier een kalf gelijk en het derde dier had het aangezicht als een mens, en het vierde dier was een vliegende arend gelijk. Het volk van Israël legerde zich, in de woestijn, rondom de tabernakel; aan de oostzijde waren drie stammen, onder de standaard van Juda; aan de westzijde drie stammen, onder de standaard van Efraïm; aan de zuidzijde drie stammen, onder de standaard van Ruben; en aan de noordzijde drie stammen, onder de standaard van Dan (Num. 2) De standaard van Juda was een leeuw, die van Efraïm een os, van Ruben een man, en van Dan een arend, volgens hetgeen de Joden zeggen, waar naar de beeldspraakelijke Cherubim en Serafim gemaakt zijn, om het volk van Israël te verbeelden.

Een cherub had een lichaam met vier aangezichten, de aangezichten van een leeuw, een os, een mens, en een arend, ziende naar de vier winden des hemels, zonder zich om te keren, gelijk in het gezicht van Ezechiël (hfd. 1)

En vier Serafim hadden dezelfde vier aangezichten met vier lichamen, één aangezicht op ieder lichaam. De vier dieren zijn, bijgevolg vier Serafim, staande in de vier zijden van het voorhof des volks; de eerste in de oostzijde, met het hoofd van een leeuw, de tweede in de westzijde, met het hoofd van een os, de derde in de zuidzijde, met het hoofd van een mens de vierde in de noordzijde, met het hoofd van een arend. Die alle vier tezamen betekenen de twaalf stammen van Israël, waaruit *de honderd en vierenveertig duizend verzegeld werden* (Openb. 7:4).

En de vier dieren hadden, elk voor zich zelve, zes vleugelen, twee voor één stam, in alles vierentwintig vleugelen, overeenkomende met de vierentwintig standen des volks. En zij waren vanbinnen vol ogen, of: onder hun vleugelen. En zij hebben geen rust dag en nacht; of: bij het morgen en avond offer; zeggende: heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was, Die is, en Die komen zal. Deze dieren zijn bijgevolg de Serafim, welke Jesaja verschenen in een gezicht, zoals dit van de Openbaring. (Jes. 6). Want daar zat de Heere ook, in een gezicht, op een troon in de tempel en de Serafim, elk met zes vleugelen, roepend: heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen. En wanneer deze dieren heerlijkheid en eer en dankzegging gaven Hem die op de troon zat, die in alle eeuwigheid leeft, gaan de vierentwintig ouderlingen in de tempel, en vallen daar neder voor Hem, Die op de troon zat, en aanbaden Hem, die leeft in alle eeuwigheid, en wierpen hun kronen voor de troon, zegende: Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht want Gij hebt alle dingen geschapen door Uw wil zijn zij, en zijn ze geschapen.

Bij het morgen en avondoffer, zodra de offerande op de altaar geschikt was, en het drankoffer begon uitgestort te worden, werden de trompetten geblazen, en de Levieten zongen bij beurten, tot driemaal. En telkenmale als de trompetten geblazen werden, viel het volk neer en aanbad. Het volk aanbad, bijgevolg driemaal, om welk getal uit te drukken de dieren riepen: *heilig, heilig, heilig*. Het gezang beëindigd zijnde, bad het volk staande, totdat de plechtigheid volbracht was. Ondertussen gingen de priesters in de tempel, en vielen daar neer voor Hem, Die op de troon zat, en aanbaden.

En Johannes zag in de rechterhand van de genen Die op de troon zat, een boek geschreven vanbinnen en vanbuiten, verzegeld met zeven zegelen; namelijk het boek, 't welk Daniël belast was te verzegelen, en hier verbeeld wordt door het profetisch boek van de wet, aan de rechterzijde van de ark gelegd, als t ware in de rechterhand van Hem, Die op de troon zat. Want de feesttijden en plechtigheden van de wet, en het volk in dit boek voorgeschreven, beeldden die dingen af, welke voorzeggd waren in het boek van Daniël. En het beschrijven vanbuiten en vanbinnen ziet op de gelijktijdige voorzeggingen.

En daar werd niemand gevonden die waardig was om het boek te openen dan het Lam Gods. En ziet, in het midden van de troon en van de vier dieren, en in t midden van de ouderlingen dat is, aan de voet van de altaar, stond een Lam als geslacht; zijnde het morgenoffer, hebbende zeven hoornen, welken zijn de zeven gemeenten; en zeven ogen, welken zijn de zeven Geesten Gods, Die uitgezonden zijn in alle landen.

En Het kwam, en heeft het boek genomen uit de rechterhand Desgenen Die op de troon zat; en als het dat boek genomen had, vielen de vier dieren en de vierentwintig ouderlingen voor het Lam neder, hebbende elk citeren en gouden fiolen vol reukwerks, welke zijn de gebeden der heiligen. En zij zongen een nieuw lied, zeggende Gij zijt waardig dat boek te nemen en zijn zegelen te openen want Gij zijt geslacht, en hebt ons Gode gekocht, met Uw bloed, uit alle geslachten, en talen, en volken en natiën en gij hebt ons onzen Gode gemaakt tot koningen en priesteren; en wij zullen als koningen heersen op aarde. De dieren en ouderlingen verbeelden, derhalve, de eerste Christenen van alle volkeren; en de aanbidding van deze Christenen in hun gemeenten wordt hier, afgebeeld onder de gedaante van de aanbidding van God en het Lam in de tempel Gods voor Zijn weldadigheid in het scheppen van alle dingen; en het Lam, voor Zijn weldadigheid, in ons vrij te kopen door Zijn bloed. God als zittende op de troon, en levend tot in alle eeuwigheid, en het Lam als verheven boven allen, door de verdiensten van Zijn dood.

En ik hoorde, zegt Johannes, een stem veler engelen rondom de troon, en de dieren en de ouderlingen; en hun getal was tienduizend maal tienduizend en duizend maal duizenden zeggende, met een grote stem: het Lam dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid en dankzegging; en alle schepsel dat in de hemel is, en op de aarde en onder de aarde en die in de zee zijn, en alles wat in dezelve is, hoorde ik zeggen: Hem die op de troon zit en het Lam, zij de dankzegging en de eer en de heerlijkheid en de kracht, in alle eeuwigheid En de vier dieren zeiden: Amen. En de vierentwintig ouderlingen vielen neder en aanbaden Degene Die leeft in alle eeuwigheid. Dit was de aanbidding der eerste Christenen.

Het was de gewoonte van de Hogepriester, zeven dagen voor het feest van de zevende maand, gestadig in de tempel te blijven, en het boek van de wet te beoefenen opdat hij daar in wel onderricht was tegen de dag der Verzoening. Waarop de dienst, die menigvuldig, en ingewikkeld was, geheel en al door hemzelf verricht moest worden; waarvan een gedeelte was, het volk de wet voor te lezen. Om zijn beoefening daarin te hulp te komen, waren zekere priesters door het Sanhedrin aangesteld om gedurende die zeven dagen bij hem te zijn, in een van de kamers van de tempel en daar met hem te spreken over de wet, en ze hem voor te lezen, en hem het lezen en bestuderen ervan in de gedachten te brengen. Op dit openen en lezen van de wet in die zeven dagen wordt gezinspeeld met de opening van de zeven zegelen door het Lam. Men moet begrijpen, dat deze zeven dagen beginnen in de avond voor elke dag; want de Joden beginnen hun

dag in de avond, zodat de plechtigheid van het feest begon met de morgenstond van de zevenden dag.

Het zevende zegel werd derhalve, geopend op de dag der Verzoening en toen werd er een stilzwijgen in de hemel, omtrent van een half uur (Openb. 8:1). En een engel, de Hogepriester, stond aan het altaar, hebbende een gouden wierookvat en hem werd veel reukwerk gegeven, opdat hij hetzelfde, met de gebeden der heiligen, zou leggen op het gouden altaar die voor den troon is. Het was op andere dagen de gewoonte, dat een van de priesters vuur nam van het grote altaar, in een zilveren wierookvat; maar op dezen dag moest de Hogepriester zelf vuur in een wierookvat nemen van het grote altaar. Van het grote altaar afgekomen zijnde, nam hij reukwerk van een der priesters, die het hem aanbracht, en ging daarmee naar het gouden altaar. En terwijl hij het reukwerk offerde, bad het volk in stilte, 't welk is het stilzwijgen in de hemel van een half uur. Wanneer de Hogepriester het reukwerk op de altaar gelegd had, droeg hij een wierookvat met brandende wierook in het heilige der heiligen, voor de verbondkist. En de rook des reukwerks, met de gebeden der heiligen, ging op van de hand des engels voor God. Op andere dagen was er een zekere mate van reukwerk voor het gouden altaar, maar op deze dag meer, beide voor het altaar en het heilige der heiligen, en daarom wordt er gezegd *véél reukwerk*.

Hierna nam de engel het wierookvat, en vulde dat met het vuur van het grote altaar, en wierp het op de aarde; dat is, door de handen der priesters die tot Zijn geheimzinnig lichaam behoorden, wierp hij het op de aarde, buiten de tempel, tot verbranding van de bok, die het lot des Heeren was. En onder deze en andere nevensgaande offeranden, totdat het avond offer geëindigd was, geschiedden er stemmen en donder slagen, en bliksemen en aardbevingen; dat is, de stem van de Hogepriester Die de wet las voor het volk, en andere stemmen en het donderen van trompetten en tempel- muziek, bij de offeranden, en het geflikker van het vuur van het altaar.

De plechtigheid van de Verzoendag geëindigd zijnde, bliezen de engelen op de bazuinen tot de grote offeranden van de zeven dagen van het Loofhuttenfeest; en bij dezelfde offeranden, gaven de zeven donderslagen hun stemmen, welke zijn het gezang van de tempel, en het zingen van de Leviëten, doormengd met het geklank van trompetten. De zeven engelen stortten hun toorn Fiolen (schalen) uit, welke zijn de drankoffers van die offeranden.

Wanner zes van de zegelen geopend waren, zegt Johannes: *Na dezen, dat is, na de gezichten van het zesde zegel, zag ik vier engelen staan, op de vier hoeken der aarde, houdende de vier, winden der aarde, opdat geen wind zou waaien op de aarde, noch op de zee noch tegen enigen boom. En ik zag een anderen engel opkomen van de opgang der zon, het oosten, hebbende het zegel des levendigen Gods en hij riep met een grote stem tot de vier engelen, welken macht gegeven was, de aarde en de zee te beschadigen, zeggende: beschadigt de aarde niet, noch de zee, noch de bomen, totdat wij de dienstknechten onzes Gods zullen verzegeld hebben aan hun voorhoofden.* Dit verzegelen zinspeelt op een overlevering van de Joden, dat al het volk van Israël op de grote Verzoendag, verzegeld werd in de boeken van leven en dood. Want de Joden zeggen ons in hun Talmud, dat in het begin van elk jaar, zijnde de eerste dag van de maand Tisri, - de zevende maand van het heilige jaar - drie boeken in het oordeel geopend worden: het boek des levens, waarin geschreven zijn de namen van degenen die volmaakt rechtvaardig zijn; het boek des doods, waarin de namen geschreven zijn van godloochenaars en zeer godloze mensen; en een derde boek van degenen welker

oordeel opgeschort wordt tot op de dag der verzoening, en welker namen niet geschreven worden in het boek des levens en des doods, vóór die dag. De tien eerste dagen van die maand noemen zij boetedagen en gedurende die dagen vasten en bidden zij veel, en zijn zeer ingetogen, opdat op de tiende dag, hun zonden vergeven en hun namen geschreven mogen worden in het boek des levens. Welke dag daarom genoemd wordt de dag der verzoening. Op deze tiende dag, zeggen zij, in het wederkeren naar huis, uit de synagogen, tot elkander: *"God de Schepper, verzegele u tot een goed jaar."* Want zij geloven dat de boeken nu verzegeld zijn en dat het vonnis van God onveranderlijk vast blijft van die tijd af, tot aan het einde van het jaar. Hetzelve wordt verbeeld door de twee bokken, op welker voorhoofden de Hogepriester, jaarlijks op de grote Verzoendag de twee loten schreef, één voor God en één voor Azazel. Het lot van God betekent het volk, *die verzegeld waren met de naam van God op hun voorhoofden*, en het lot van Azazel, welke bok in de woestijn weggelaten werd, verbeeldt degenen, die het merkteken en de naam van het beest hebben ontvangen, en in de woestijn gaan met de grote hoer.

Van de dienstknechten van God, verzegeld zijnde op de dag der verzoening, mag men denken dat deze verzegeling gelijktijdig is met de gezichten, welke bij de opening van het zevende zegel gezien worden en dat, wanneer het Lam zes van de zegels geopend en de gezichten gezien had, - die tot de binnenzijde van het zesde behoorden, - Hij het oog sloeg op de rugzijde van het zevende blad, en toen zag *de vier engelen, houdende de vier winden des hemels; en een andere engel opkomen van de opgang der zon met het zegel des levendigen Gods.*

Begrijp ook dat de engelen, die de vier winden hielden, waren de eerste vier van de zeven engelen, die bij de opening van het zevende zegel gezien werden, staande voor God; en dat op het houden van de winden door hen, *een stilzwijgen werd in de hemel van een half uur.* En dat, terwijl de dienstknechten van God verzegeld werden, de engel met het gouden wierookvat, hun gebeden met reukwerk offerde op het gouden altaar, en de wet las; en dat zodra zij verzegeld waren, de winden de aarde beschadigden, met het geblaas van de een bazuin, en de zee beschadigden met het geklank van de tweede.

Deze winden betekenen de oorlogen, waartoe de vier eerste bazuinen geblazen werden. Want, gelijk de vier eerste zegelen onderscheiden worden van de drie laatste, door de verschijning van vier ruiters tegen de vier winden des hemels, zo worden de oorlogen van de vier eerste bazuinen, onderscheiden van die der drie laatste, door de afbeelding van deze door vier winden, en van de anderen door drie grote weeën.

In een van de gezichten van Ezechiël, wanneer de Babylonische gevangenis nabij was, verschenen hem zes mannen, met verpletterende wapenen; en een zevende vertoonde Zich onder hen met linnen bekleed, en een schrijvers inktkoker was aan zijn lenden, Die bevolen werd door te gaan, door het midden der stad Jeruzalem, en een teken te tekenen op, de voorhoofden der lieden die zuchten en uitroepen over alle die gruwelen, die in het midden derzelve gedaan werden. Daarna worden de zes mannen, gelijk de engelen van de eerste zes bazuinen, belast te doden degenen, die niet getekend waren. Men begrijpt derhalve, dat de honderd vierenveertig duizend verzegeld werden, om hen te bevrijden van de plagen van de zes eerste bazuinen, en dat zij, eindelijk, *door de prediking van het eeuwig Evangelie, aangroeyden tot een grote schare die niemand tellen kon, uit alle natie en geslachten en volken en talen;* en bij het blazen van de zevende bazuin, kwamen deze uit de grote verdrukking met palmtakken in hun handen; en alzo *waren de koninkrijken der wereld, door de oorlog waartoe die bazuin blies, geworden onzes Heeren en Zijn Christus.*

Want de plechtigheid van het groot Hosanna werd van de Joden gehouden op de zevende of laatste dag van het Loofhuttenfeest. Dan droegen de Joden palmtakken in de handen, en riepen: *Hosanna!*

Nadat zes van de engelen, overeenkomende met de zes mannen met verpletterende wapenen, hun bazuinen geblazen hadden, kwam het Lam, in de gedaante van een sterke Engel, van de hemel af, bekleed met een wolk en een regenboog boven Zijn hoofd; en Zijn aangezicht was als de zon, en Zijn voeten waren als pilaren van vuur (Openb. 10:1) De gedaante waarin Christus in het begin van deze profetie verschenen is. *Hij had in zijn hand een boekje dat geopend was*; het boek, welk Hij nieuwliks geopend had want Hij had maar één boek ontvangen van Degene Die op de troon zit, en Hij alleen was waardig dit boek te openen en in te zien.

En hij zette Zijn rechtervoet op de zee, en de linkervoet op de aarde, en riep met een grote stem, gelijkewijs een leeuw brult. Het was de gewoonte van de Hoge priester, op de dag der Verzoening, op een verheven plaats te staan in de voorhof des volks, bij de oostpoort van het voorhof der priesters, en de wet te lezen voor het volk, terwijl de jonge koe, en de bok welke door het lot des Heeren was, buiten de tempel verbrand werden. Men mag hem derhalve, veronderstellen gestaan te hebben op zulk een wijze, dat Zijn rechtervoet Johannes toescheen te staan op de glazen zee, en zijn linker op de grond van het huis; en dat hij met een luide stem de wet las op de dag der verzoening.

En als Hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen. Donderslagen zijn de stem van een wolk, en een wolk betekent een menigte en deze menigte kan de Levieten afbeelden, die met donderende stemmen zongen, en op speeltuigen speelden, bij de grote offeranden, gedurende de zeven dagen van het Loofhuttenfeest op welke tijden de bazuinen insgelijks klonken. Want de bazuinen klonken, en de Levieten zongen beurtelings, driemaal bij elke offerande. De profetie van de zeven donderslagen is bijgevolg, niet anders dan een herhaling van de zeven bazuinen, onder een andere gedaante.

En de engel, dien ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op naar de hemel, en hij zwoer bij Dien, Die leeft in alle eeuwigheid, dat er - na de zeven donderslagen - geen tijd meer zal zijn. Maar in de dagen der stem des zevenden engels, wanneer hij bazuinen zal, zal de verborgenheid Gods vervuld worden gelijk hij aan Zijn dienstknechten de profeten verkondigd heeft. De stemmen van de donderslagen duren derhalve, tot het einde van deze wereld en zo ook de bazuinen.

En de stem die ik gehoord had uit de hemel, sprak wederom met mij, en zeide: ga heen, neem het boekje, enz. En ik nam dat boekje uit de hand des engels, en at dat op en het was in mijn mond zoet als honig, en als ik het gegeten had, werd mijn buik bitter. En Hij zeide tot mij: gij moet wederom profeteren voor vele volken en natiën en talen en koningen. Dit is een inleiding tot een nieuwe profetie tot een herhaling van de profetie van het gehele boek en zinspeelt op het eten van een boekrol door Ezechiël, 't welk voor hem opgelegd was, en van binnen en van buiten beschreven met klachten, getreur en wee, maar het was zoet in zijn mond. Eten en drinken betekent verkrijging en bezitting; en een boek te eten wil zeggen, op een krachtige en buitengewone wijze aangeblazen te worden door de profetie van het gehele boek. Het betekent daarom een levendige herhaling van de gehele profetie bijwijze van uitleg. Het begint niet voordat de eerste profetie van de zegelen en bazuinen, geëindigd is. Het was zoet in de mond van Johannes, en begint daarom niet met de bittere profetie van de Babylonische gevangenis der kerk, en het vertoeven van de heidenen in de buitenste voorhof van de

tempel, en het vertreden van de heilige stad onder hun voeten, noch met de profetering van de twee getuigen met zakken bekleed, en het slaan van de aarde met al de plagen, dat zij gedood worden door het beest, ... maar zodra de profetie van de bazuinen geëindigd is, begint ze met de aangename profetie van de luisterrijke vrouwe in de hemel, en de overwinning van Michaël over de Draak. Maar daarna is het bitter in de buik van Johannes, door een breedvoerige beschrijving van de tijden van de grote afval.

En de engel stond op de aarde en de zee, en zeide, sta op en meet de tempel Gods, en het altaar en degenen die daarin aanbidden, dat is, de voorhoven en de gebouwen daar over, namelijk, het vierkant voorhof van de tempel, de afgezonderde plaats genoemd, en het vierkant voorhof van het altaar, het voorhof der priesters geheten, en het voorhof van de genen die aanbidden in de tempel, en het nieuwe voorhof genoemd; en de voorhof, die van buiten de tempel is, laat uit, en meet die niet, want hij is de heidenen gegeven, en zij zullen de heilige stad vertreden tweeënveertig maanden.

Deze meting heeft opzicht op de meting van de tempel van Salomo, door Ezechiël. Daar werd de gehele tempel, de buitenste voorhof ingesloten, gemeten, om te kennen te geven dat ze, eindelijk wederom herbouwd zou worden. Hier worden de voorhoven van de tempel en het altaar, en zij die daar in aanbidden, allen gemeten, om te betekenen het bouwen van een tweede tempel, voor degenen die verzegeld waren uit al de twaalf geslachten van Israël, en die in het uitwendig voorhof van oprechtheid en waarheid aanbaden. Maar Johannes wordt bevolen, *de buitenste voorhof* - of uitwendige vertoning van godsdienst en kerkbestuur - *uit te laten, omdat het aan de* (aanbidders van het Beeld, zijnde de Babylonische) *heidenen gegeven is*. Want de heerlijke Vrouwe in de hemel, het overblijfsel van welker zaad de geboden van God bewaart, en die het getuigenis had van Jezus, bleef dezelfde vrouw, in uitwendige gedaante na haar vlucht in de woestijn, wanneer zij haar voorgaande oprechtheid en Godvruchtigheid verloor en de grote hoer werd. Zij verloor haar kuisheid, maar bewaarde haar uitwendige gedaante en vertoning.

En terwijl de heidenen de heilige stad vertraden en in het buitenste voorhof aanbaden, profeteerden de twee getuigen, misschien verbeeld door de twee voeten van de engel, staande op de zee en op de aarde, tegen hen, en hadden macht, gelijk Elia en Mozes, om hun vijanden te verslinden door vuur, 't welk uit hun monden uitging; en de hemel te sluiten opdat geen regen regende in de dagen hunner profetering, en de wateren in bloed te verkeren, en de aarde te slaan met allerlei plaag, zo menigmaal als zij wilden. Dat is, met de plagen van de bazuinen en toornfiolen; en eindelijk worden zij gedood, staan wederom op uit de dood varen ten hemel in een wolk. En dan blaast de zevende bazuin de dag des oordeels.²

Deze profetie geëindigd zijnde, wordt Johannes, opnieuw aangeblazen, door het opgegeten boek, en begint de verklaring daarvan met deze woorden: *En de tempel Gods in de hemel is geopend geworden, en de ark des verbonds is gezien in Zijn tempel*. Door de ark bemerkt men, dat dit was de eerste tempel want de tweede tempel had geen ark! *En daar werden bliksemen en stemmen, en donderslagen en aardbeving, en grote hagel*. Deze dingen zien op de oorlogen, in het Romeinse rijk gedurende de regering van de vier ruiters, die verschenen bij de opening van de vier eerste zegelen.

---

² Met de dag des oordeels wordt hier volgens veel achtenswaardige schrijvers, niet het allerlaatst oordeel bedoeld, maar het oordeel over de hoer van Babylon, etc. Een tijdperk, wat geruime tijd in beslag kan nemen. (opm. Gihonbron)

En er werd een goot teken gezien in der hemel, namelijk een vrouw, bekleed met de zon. In de profetie beginnen de zaken der kerk in aanmerking genomen te worden met de opening van het vijfde zegel en in de uitlegging beginnen ze terzelfder tijd, met het gezicht der kerk in de gedaante van een vrouw in de hemel. Daar is zij vervolgd en hier lijdt zij barensweeën De uitleg gaat voort, eerst tot de verzegeling der dienstknechten van God en het tekenen van de overigen, met het merkteken van het Beest en dán tot de dag des oordeels, verbeeld door de gerst- en wijnoogst. Dan keert ze weder tot de tijden van de opening van het zevende zegel en verklaart de profetie van de zeven bazuinen door het uitgieten van de zeven fiolen des toorns. De engelen die dezelve uitgieten, komen uit de tempel van de tabernakel; dat is, uit *de tweede tempel* want de tabernakel had geen uitwendig voorhof. Dan gaat zij wederom terug tot de tijden van het meten van de tempel en het altaar, en dergenen die in de buitenste voorhof aanbidden. Vervolgens over het beest, welk de twee getuigen doodt op de straten van de grote stad; en verklaart deze dingen door het gezicht van een vrouw, zittende op het Beest, dronken van het bloed der heiligen (Openb. 17), en gaat voort in de verklaring tot de val van de grote stad, en de dag des oordeels.

De gehele profetie van het boek, *vertoond door het boek der wet*, wordt derhalve herhaald en verklaard in de gezichten, welke volgen op het blazen van de zevende bazuin, en beginnen met dat van de tempel van God, in de hemel geopend. Alleen de dingen welken de zeven donderslagen geuit hadden, zijn niet beschreven en daarom ook niet verklaard.

TOEVOEGING

En daar werd niemand gevonden die waardig was om dat boek te openen, tot dat het Lam Gods tevoorschijn kwam; de grote Hogepriester, verbeeld door een geslacht Lam aan de voet van het altaar, ten tijde van het morgenoffer. *En Het kwam, en heeft het boek genomen uit de rechterhand Desgenen, Die op de troon zat.* Want de Hogepriester ging, op het feest van de zevende maand, in het Heilige der heiligen, en nam het boek der wet van de rechter zijde van de ark, om het voor het volk te lezen en om het wèl te lezen, beoefende hij het, zeven dagen, dat is, op de vierde, vijfde, zesde, zevende, achtste, negende en tiende dag, zijnde vergezelschap van enige priesters, om hem dit te horen doen. Op deze zeven dagen wordt gezinspeeld met de opening van de zeven zegelen, op malkander volgende.

Op de tienden dag van de maand (Leviticus 16) werd een var geofferd tot een zondoffer voor de Hogepriester, en een bok tot een zondoffer voor het volk. Er werden loten geworpen over twee bokken, om te bepalen, welk van die twee zou zijn voor God, tot een zondoffer; en de andere bok werd *Azazel* genoemd, de weggaande bok.

De Hogepriester zijn linnen klederen aanhebbend, nam een wierookvat vol gloeiende kolen van het altaar, zijn hand gevuld hebbende met gestampde wierook en ging in het allerheiligste, binnen de voorhang, en leidde de wierook op het vuur, en sprengde het bloed van de var met zijn vinger op het verzoendeksel en voor het verzoendeksel, zeven malen. Daarna slachtte hij de bok, welke Gode door het lot, ten deel gevallen was, tot een zondoffer voor het volk, en bracht het bloed daarvan binnen de voorhang en sprengde het insgelijks zeven malen op het verzoendeksel, en voor het verzoendeksel. Dan ging hij vandaar uit naar het altaar en besprengde die ook zevenmalen met het bloed van de jonge koe, en ook even dikwijls met het bloed van de bok. Daarna legde

hij beide zijn handen op het hoofd van de levendige bok en beleed over hem al de ongerechtigheden van de kinderen Israëls, en al hun overtredingen, naar al hun zonden, leggende dezelve op het hoofd van de bok en zond hem weg in de woestijn door de hand van een man die voorhanden was. Die bok droeg al de ongerechtigheden in een afgezonderde landstreek. Terwijl de Hogepriester deze dingen verrichtte in het heilige der heiligen en bij het altaar, oefende het volk zijn godsdienstigheid in stilte. Dan ging de Hogepriester in het heilige, trok de linnen klederen uit, en de anderen wederom aan, kwam daarna uit, en zond de var en de bok van het zondoffer, om buiten de legerplaats verbrand te worden met vuur, in een wierookvat, genomen van het altaar. Als het volk van de tempel naar huis keerde, zeiden zij tot elkander: *God verzegele u tot een goed nieuwjaar.*

Met zinspeling op al deze dingen, *was er, wanneer hij het zevende zegel geopend had, een stilzwijgen in de hemel van een half uur. En een engel stond aan het altaar, hebbende een gouden wierookvat. En hem werd veel reukwerk gegeven, opdat hij het met de gebeden aller heiligen, zou leggen op het gouden altaar die voor de troon is. En de rook des reukwerks, met de gebeden der heiligen, ging op van de hand des engels voor God. En de engel nam het wierookvat en vulde dat met het vuur des altaars, en wierp het op de aarde.* Openb. 8:1 Veronderstel, buiten de legerplaats om de bok te verbranden, welke Gode door het lot, was ten deel gevallen. Want *Christus* de Hogepriester Zelfs zijnde, wordt het jong rund overgeslagen (Lev. 16:6; Hebr. 7:27, 28). Bij deze offerande geschieden de stemmen en donderslagen van de gezangen des tempels, en bliksemen van het heilige vuur, en een aardbeving. Gelijktijdig met deze dingen *geschiedde de verzegeling van de 144.000 uit al de twaalf geslachten der kinderen Israëls met het zegel van God op hun voorhoofden.* Terwijl de overigen van de twaalf stammen het merkteken van het beest ontvingen, en de vrouw uit de tempel vluchtte in de woestijn, naar haar plaats, op dit beest. Want deze verzegeling en aftekening werd afgebeeld door het werpen van loten over de twee bokken, waarvan die welke door het lot Godes was geworden, ten brandoffer geschikt, en de andere in de woestijn uitgelaten werd, beladen met de zonden van het volk.

Op de vijftiende en de zes volgende dagen van de maand, geschieden er grote offeranden. En met zinspeling op het geklank van de trompetten en het gezang met donderende stemmen, en de uitstorting van drankoffers over deze offeranden, werden zeven bazuinen geblazen, en zeven donderslagen gaven hun stemmen, en **zeven fiolen des toorns** werden uitgegoten. Gevolglijk raken het geluid van *de zeven bazuinen*, de stemmen van *de zeven donderslagen*, en de uitstorting van de zeven fiolen des toorns, gelijke tijden; en zien op een en dezelfde verdeling van de tijd van het zevende zegel, volgende op het stilzwijgen, in zeven op elkander volgende delen. De zeven dagen van dit feest werden genoemd het feest der loofhutten en gedurende de zeven dagen, woonden de kinderen Israëls in hutten, en droegen palmtakken in hun handen. Hier op ziet *de schare met palmtakken in hun handen*, welke gezien werd ná de verzegeling van de 144.000, die uit de grote verdrukking kwamen met zegepraal, tot de tijd van de grote dag, waartoe de zevende bazuin klonk. De gezichten van de 144.000, en de palmdragende schare strekken zich uit tot het blazen van de zevende bazuin en vallen bijgevolg gelijk in met de tijden van het zevende zegel.

Wanneer de 144.000 verzegeld waren uit alle de twaalf geslachten van Israël en de overigen het merkteken van het Beest hadden ontvangen, en daardoor de eerste tempel vernield was, wordt Johannes bevolen *de tempel en het altaar te meten, dat is derzelve*

voorhoven, en degenen die daarin aanbidden (Openb. 11:1), dat is, *de 144.000 staande op de berg Sion en bij de glazen zee. Maar de voorhof die buiten de tempel is*, dat is het voorhof des volks, *uit te laten en niet te meten, omdat het de heidenen gegeven is*, die het merkteken van het Beest ontvangen hebben. En die zouden. De heilige stad vertreden tweeënveertig maanden, dat is, al de tijd, welke het Beest werkt onder de vrouwe Babylon. (Openb. 17)

De getuigen profeteren 1260 dagen, dat is, al diezelfde tijd, met zakken bekleed. *Dezen hebben macht, gelijk Elia, de hemel te sluiten, opdat het geen regen regene*, bij het blazen der eerste bazuin. En gelijk Mozes, om de wateren in bloed te verkeren, bij het geklank van de tweede bazuin, *en de aarde te slaan met allerlei plagen*, - de plagen van de bazuinen, - *zo menigmaal als zij zullen willen*.

Deze profeteren bij het bouwen van *de tweede tempel*, gelijk Haggai en Zacharia. *Deze zijn de twee olijfbomen*, - of kerken, - welke de lampen met olie aanvullen. *Deze zijn de twee kandelaren*, - of gemeenten, - *staande voor de God der aarde*. Vijf van de zeven gemeenten van Azië, die in voorspoed leefden, werden gebrekkig bevonden, en vermaand zich te bekeren en gedreigd, uit hun plaats geweerd, - of uit de mond van Christus gespogen te zullen worden, - dat is, *door het zwaard Zijns monds gestraft indien zij zich niet bekeerden* (Openb. 2:5, 16; 3:16). De andere twee, de gemeente van Smyrna en Filadelfia, welke onder vervolging waren, blijven in een staat van vervolging, om de tweeden tempel te verlichten.

Wanneer de eerste algemene kerk, door de vrouwe in de hemel afgebeeld, afviel en begon verdeeld te worden in twee bedorven kerken, vertoond door de hoer van Babel en het tweehoornig Beest, werden de 144.000, die verzegeld waren uit alle de twaalf geslachten - de twee getuigen, in tegenstelling van die twee valse kerken. Deze naam van *twee getuigen*, eens gegeven, blijft op de ware kerk van God, in alle tijden en plaatsen tot het einde van de profetie.

In de verklaring van deze profetie betekent *de vrouw in de hemel, bekleed met de zon* (Openb. 12:1), éér zij vlucht in de woestijn: de eerste algemene kerk, verlicht met de zeven lampen, in de zeven gouden kandelaren, welke zijn *de zeven gemeenten van Azië*. De Draak betekent hetzelfde rijk, als de bok van Daniël, in de regering van zijn laatste hoorn, dat is, *het gehele Romeinse rijk*, totdat het verdeeld werd in het Griekse en Latijnse Keizerrijk; en al de tijd van die verdeling betekent hij het *Griekse keizerrijk* alleen; en het Beest is het vierde dier van Daniël, dat is, *het keizerrijk der Latijnen*. Vóór de verdeling van het Romeinse rijk, in de Griekse en Latijnse keizerrijken, wordt het Beest ingesloten in het lichaam van de Draak; en vanaf de tijd van die verdeling, is het Beest het Latijnse keizerrijk alleen. Hierom hebben de Draak en het Beest dezelfde hoofden en hoornen maar de hoofden van de Draak zijn gekroond, en van het Beest, alleen hoornen.

De hoornen zijn tien koninkrijken waarin het Beest verdeeld wordt terstond ná zijn afscheiding van de Draak, gelijk boven aangewezen is. De hoofden zijn zeven op elkander volgende geslachten van koningen, of gedeelten waarin het Romeinse keizerrijk verdeeld wordt bij de opening van de zeven zegelen. *Eer de vrouw in de woestijn vluchtte*, zwanger gaande van een christenkeizerrijk, *riep zij barensnood hebbende*, enz, in de tienjarige vervolging van Diocletiaan, *en was in pijn om te baren*. En de Draak, het heidens Romeinse rijk, stond voor haar, opdat hij haar kind zou verslinden, wanneer zij het zou gebaard hebben. *En zij baarde een manlijken zoon, die eindelijk al de heidenen zou hoeden met een ijzeren roede. En haar kind werd weggerukt tot God, en Zijn troon*, nl. in de tempel, door de overwinning van Constantijn

de grote over Maxentius. En de vrouw vluchtte, uit de tempel in de woestijn van Arabië, naar Babel, waar zij een plaats had van rijkdommen, eer en heerschappij, - op de rug van het Beest,³ - *haar van God bereid, opdat zij ze aldaar zouden voeden, 1260 dagen.*

En er werd krijg in de hemel, tussen de heidenen onder Maximinus, en het nieuw Christenkeizerrijk, en de grote Draak is geworpen, namelijk, de oude slang, die de gehele wereld verleidt, de geest der heidense afgoderij, wordt geworpen, uit de troon, op de aarde. En zij hebben hen overwonnen door het bloed des Lams, en door het woord harer getuigenis en zij hebben hun leven niet lief gehad tot den dood toe.

En toen de Draak zag, dat hij op de aarde geworpen was heeft hij de vrouw vervolgd, die het manlijk kindgebaard had, verwekkende een nieuwe vervolging tegen haar, onder de regering van Licinius. En aan de vrouw zijn gegeven, door de bouwing van Constantinopolen en de gelijkmaking daarvan met Rome, twee vleugelen eens groten arends, opdat zij zou vliegen van de woestijn, in haar plaats, - op de rug van haar beest, - alwaar zij gevoed wordt énen tijd en tijden, en een halven tijd, buiten het gezicht der slang.

En de slang wierp, na de dood van Constantijn de Grote, uit haar mond, achter de vrouw, water, als een rivier, namelijk, het westers keizerrijk onder Constantijn de Jonge, en Constans, *opdat hij haar door de rivier zou doen wegvoeren. En de aarde, de volkeren van Azië, nu onder Constantinopolen, kwam de vrouw te hulp, en verzwolg, door de overwinning van het westers keizerrijk, nu onder Magnentius, de rivier welke de Draak uit zijn mond had geworpen. En de Draak vergrimde op de vrouw, en ging heen om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de geboden Gods bewaren, en het getuigenis van Jezus Christus hebben, welke, in die oorlog verzegeld zijn uit al de twaalf geslachten van Israël, en op de berg Sion zijn gebleven met het Lam, zijnde in getal 144.000, en hebbende de naam hun Vaders geschreven op hun voorhoofden.*

Wanneer de aarde de rivier verzwolgen had, en de Draak was heengegaan om krijg te voeren tegen de overigen van het zaad der vrouw, *stond Johannes op het zand der zee. En hij zag uit de zee een beest opkomen, hebbende zeven hoofden en tien hoornen. En het beest was een pardel gelijk, en zijn voeten als eens beers voeten, en zijn mond als de mond eens leeuws.* (Openb. 13:1) Johannes noemt hier de vier dieren van Daniël, in orde stellende dit beest in de plaats van het vierde dier van Daniël, om te tonen dat zij dezelfde zijn. *En de Draak gaf daar aan zijn kracht, en zijn troon en grote macht, door het Westers rijk daar aan over te laten. En een van zijn hoofden, het zesde, werd als ter dood toe gewond, namelijk door het zwaard van de aarde, 't welk de wateren verzwolgen had, die uit de mond van de Draak geworpen waren; en zijn dodelijke wond werd genezen, door een nieuwe verdeling van het tijk, tussen Valentiniaan en Valens, in 't jaar 364. Johannes zag het beest opkomen uit de zee, bij de verdeling daarvan tussen Gratiaan en Theodosius, 379. De Draak gaf het beest zijn kracht, en zijnen troon en grote macht bij de dood van Theodosius, wanneer Theodosius het westers keizerrijk gaf aan zijn zoon Honorius. Waarna de twee keizerrijken niet wederom verenigd zijn maar het*

Het Westers rijk werd straks verdeeld in tien koninkrijken, zoals boven gezegd is. Deze koninkrijken verenigden zich eindelijk in godsdienst onder de vrouw, en regeerden met haar tweeënveertig maanden.

---

³ Andere theologen onderscheiden dit. De vrouw, de kerk van Christus, afvallig geworden zijnde, wordt voorgesteld als een hoer op de rug van het Beest. Maar de kerk leefde verder als een klein overblijfsel, voorgesteld als een verlaten vrouw, vluchtend in de woestijn. (Opm. Gihonbron)

En ik zag, zegt Johannes, een ander beest uit de aarde opkomen (Openb. 13:11). Wanneer de vrouw, voor de Draak vluchtende naar het koninkrijk van het beest, wat zijn kerk geworden was, kwam dit ander beest uit de aarde op, om de kerk van de Draak te verbeelden. Want het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk, zoals waren de bisdommen van Alexandrië en Antiochië, en het sprak als de Draak, in zaken van godsdienst; en het maakt dat de aarde - of de volkeren van het koninkrijk van de Draak, het eerste beest aanbidden, wiens dodelijke wond genezen was, dat is, dat zij van zijn godsdienst werden. En het doet grote tekenen, zodat het ook vuur uit de hemel doet afkomen op de aarde voor de mensen. Dat is, hij verbande degenen die van hem verschilden in het stuk van godsdienst. Want in het uitspreken van hun bannissementen, waren zij gewoon een brandenden fakkel van boven neer te werpen. Zeggende tot degenen die op de aarde wonen, dat zij het beest, dat de wond des zwaards had en weder leefde, een beeld zouden maken. Dat is, dat zij een kerkvergadering zouden bijeen roepen van mannen die van de godsdienst van dit beest waren.

En hetzelfde werd macht gegeven, om het beeld van het beest een geest te geven, opdat het beeld van het beest ook zou spreken, en maken dat allen die het beeld van het beest niet zouden aanbidden gedood zouden worden. Namelijk, geheimzinnig, door de vernietiging van derzelver kerken. En het maakt dat het aan allen, kleinen en grotera, rijken en armen, vrijen en dienstknechten, een merkteken geve aan hun rechterhand, of aan hun voorhoofden en dat niemand mag kopen of verkopen, dan die dat merkteken heeft, of den naam van het beest, of het getal zijns naams; dat is, het merkteken of de naam 7!I+3;?Γ (LATEINOZ) of het getal daarvan 666. Alle anderen werden gebannen.

Wanneer de zeven engelen de zeven fiolen des toorns hadden uitgegoten, en Johannes dezelve allen beschreven had in de tegenwoordige tijd, wordt hij terug geroepen van de tijd van de zevende fiool, tot de tijd van het zesde zegel, om een gezicht te nemen van de vrouw en haar beest, die regeren zouden in de tijd van het zevende zegel. Met opzicht op het laatste gedeelte van de tijd van het zesde zegel, toen als tegenwoordig aangemerkt, zegt de engel tot Johannes: *het beest dat gij gezien hebt was en is niet en het zal opkomen uit de afgrond, en ten verderve gaan (Openb. 17:8)* dat is, het was onder de regering van Constans en Magnentius, totdat Constantinus Magnentius overwon, en het westers keizerrijk herenigde met het oosters. *Hij is niet gedurende de hereniging maar hij zal uit de afgrond der zee opkomen bij een volgende verdeling van het rijk. De engel zegt hem verder, hier is het verstand dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit. Namelijk Rome, gebouwd op zeven bergen, en daarom genoemd de stad van zeven bergen. En zijn ook zeven koningen; de vijf zijn gevallen, en een is, de ander is nog niet gekomen; en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig tijds blijven. En het beest, dat was en niet is, die is ook de achtste koning en is uit de zeven, en gaat ten verderve. Vijf zijn gevallen onder de verlopen tijden van de vijf eerste zegelen, en de een is, - de tijd van het zesde zegel als tegenwoordig aangemerkt zijnde - en een ander is nog niet gekomen; en als hij komt, 't welk zijn zal bij de opening van het zevende zegel, zal hij een korte tijd blijven. En het beest, welk was en niet is, is zelf de achtste koning, door middel van de verdeling van het Romeinse keizerrijk in twee rijken terzelter tijd; en is uit de zeven, zijnde een helft van de zevende, en zou ten verderve gaan. De woorden, vijf zijn gevallen, en de een, is, en de ander is nog niet gekomen, worden van de uitleggers, doorgaans, gepast op de tijd van Johannes de apostel, wanneer de profetie werd gegeven. Maar men moet aanmerken, dat, in deze profetie, van vele dingen gesproken wordt, als tegenwoordig, welke niet tegenwoordig waren, wanneer deze profetie werd gegeven, maar*

tegenwoordig zouden zijn, met opzicht op zekere toekomstige tijd; als tegenwoordig aangemerkt in de gezichten.

Gelijk wanneer er gezegd wordt, bij het uitstorten van de zevende fiool des toorns, dat het grote Babylon is gedacht geworden voor God, om haar te geven de drinkbeker van de wijn des toorns Zijner gramschap (Openb. 16:19) ziet dit niet op de tijd van Johannes de apostel, maar op de tijd van de uitstorting van de zevende fiool des toorns. Zo ook, daar gezegd wordt: *Babylon is gevallen, zij is gevallen* (Openb. 18:2), *en zend uw sikkel en maai, want de uur om te maaien is nu gekomen. En de tijd der doden, om geoordeeld te worden is gekomen.* En wederom: Ik zag de doden, klein en groot, staande voor God (Openb. 20:12). Deze gezegden zien niet op de dagen van de apostel Johannes, maar op de laatste tijden, in de gezichten, aangemerkt, alsof ze tegenwoordig waren. Zo moeten ook de woorden *vijf zijn gevallen en de een is, en de ander is nog niet gekomen*; en: *het beest dat was en niet is, is de achtste*, niet gebracht worden tot de leeftijd van de apostel Johannes maar zien op de tijd, wanneer het beest ter dood toe gewond zou worden met een zwaard. En tonen aan, dat hem deze wond toegebracht zou worden in zijn zesde hoofd; en zonder deze opzigtelijkheid wordt ons niet gezegd in welk hoofd het Beest gewond werd.

En de tien hoornen die gij gezien hebt, zijn tien koningen, die het koninkrijk nog niet hebben ontvangen, maar als koningen macht ontvangen op één ure met het beest. Dezen hebben enerlei mening (Openb. 17:12), *zijn allen van de godsdienst van de hoer, en zullen hun kracht en macht het beest overgeven. Deze zullen tegen het Lam krijgen, bij het blazen van de zevende bazuin, en het Lam zal hen overwinnen (want het is een Heere der Heeren en een Koning der koningen) en die met Hem zijn, de geroepene en uitverkorene en gelovige. En hij zeide tot mij: de wateren die gij gezien hebt, daar de hoer op zit, zijn volken en scharen, en natiën en tongen, - hun Beest samenstellende. - En de tien hoornen die gij gezien hebt op het Beest, die zullen de hoer haten en zullen ze moest maken en naakt, en zij zullen haar vlees eten, en zullen haar met vuur verbranden, ten einde van de 1260 dagen. Want God heeft hen in hun harten gegeven dat zij Zijn mening doen, en dat zij enerlei mening doen, en dat zij hun koninkrijk het beest geven, totdat de woorden Gods voleindigd zullen zijn. En de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde. Of, de grote stad der Latijnen welke regeert over de tien koningen tot het einde van die dagen.*

KAPITTEL III

Van de betrekking welke de profetie van Johannes heeft met die van Daniël en van het onderwerp der profetie

Het gehele toneel van de heilige profetie is samengesteld uit drie voornamelijk delen:

- de gewesten over de Eufraat, verbeeld door de twee eerste dieren van Daniël:
- het gebied der Grieken aan deze zijde van de Eufraat, verbeeld door de luipaard en de geitenbok
- en het rijk der Latijnen aan deze zijde van Griekenland, afgeschetst door het Beest met tien hoornen.

En op deze drie delen zien de spreekwijzen in de Openbaring van *het derde deel der aarde, der zee en rivieren, bomen, schepen sterren, zon en maan*. Ik plaats het lichaam van het vierde dier aan deze zijde van Griekenland, omdat het leven van de drie eerste van de vier dieren verlengd werd, nadat derzelve heerschappij was weggenomen en zij derhalve niet behoren tot het lichaam van het vierde. Het heeft ze allen met zijn voeten vertreden.

Door *de aarde* verstaan de Joden de grote landstreek van geheel Azië en Afrika tot welke zij te lande konden komen; en door *de eilanden van de zee*, de plaatsen tot welke zij over de zee moesten reizen; in 't bijzonder geheel Europa. En hierom worden in de profetie de aarde en de zee voor de volken van de Griekse en Latijnse rijken genomen.

Het derde en vierde dier van Daniël zijn dezelfde met de Draak en het tienhoornige Beest van Johannes, doch, met dit onderscheid, Johannes neemt de Draak voor het gehele Romeinse Keizerrijk zolang het in zijn geheel was; want het was geheel toen deze profetie gegeven, werd. En dan neemt hij de Draak, voor het keizerrijk der Grieken en het Beest voor het rijk der Latijnen. Hierom is het, dat de Draak en het Beest gemeenschappelijke hoofden hebben en gemene hoornen. Maar de Draak alleen heeft kronen op zijn hoofden, maar het Beest enkel op zijn hoornen; want het Beest en zijn hoornen regeerden niet voordat zij van de Draak afgescheiden waren. Maar als de Draak zijn troon, aan het Beest had overgegeven, ontvingen de tien hoornen macht, evenals de koningen, op hetzelfde uur met het Beest. De hoofden betekenen zeven op elkander volgende koningen. Vier van dezelve zijn de vier ruiters welke te voorschijn kwamen bij de opening van de vier eerste zegels. Op het laatste einde van het zesde hoofd, of zegel, - aangemerkt als tegenwoordig in de gezichten, - wordt gezegd: *vijf van de zeven koningen zijn gevallen, en de een, evenals de ander is nog niet gekomen; en het Beest dat was en niet is, ter dood toe gewond zijnde met een zwaard, is het achtste en is uit de zeven*. Het was gevolglijk een gelijktijdig gedeelte van het zevende. De hoornen zijn dezelfde met die van Daniël's vierde dier, boven beschreven.

De vier ruiters, die gezien worden bij de opening van de vier eerste zegelen zijn wèl verklaard door de heer Mede. Behalve, dat ik de derde liever zou uitgestrekt hebben tot het einde van de regering van de drie Gordianen en Filippus de Arabier, omdat die koningen van het zuiden waren; en de vierde wilde beginnen met de regering van Decius en uitstrekken tot op de regering van Diocletiaan. *Want de vierde ruiter zat op een vaal paard, en zijn naam was de Dood, en de hel volgde hem na en hen werd macht gegeven om te doden tot het vierde deel der aarde, met het zwaard en met honger, en met de dood, de pest, en door de wilde beesten der aarde, of de legers van aanvallers en*

wederspanningen (Openb. 6:8). Tot hier aan toe had het Romeinse rijk de gedaante van een onverdeelde alleen heersing, buiten de oproerigheden en zodanig wordt het verbeeld door de vier ruiters. Maar Diocletiaan verdeelde het tussen zichzelf en Maximianus in 't jaar van Christus, 285 en het bleef in die verdeelde staat, tot aan de overwinning van Constantijn de Grote over Licinius in 't jaar van Chr. 323, 't welk een einde maakte van de heidense vervolgingen, welke Diocletiaan en Maximiaan verwekt hadden, en beschreven zijn bij de opening van het vijfde zegel. Maar deze verdeling van het rijk was onvolkomen, omdat het geheel nog bleef onder een en dezelfde raad. Met dezelfde overwinning van Constantijn over Licinius, een heidens vervolger, begon de val van het heidens keizerrijk, beschreven bij de opening van het zesde zegel. De gezichten van dit zegel duren tot na de regering van keizer Juliaan de afvallige, want hij was een heidens keizer, en regeerde over het gehele Romeinse rijk.

De zaken van de kerk beginnen in aanmerking genomen te worden met de opening van het vijfde zegel, gelijk boven gezegd is. Daarna wordt zij verbeeld door *een vrouw*, in de tempel des hemels, bekleed met de Zon der gerechtigheid en *de maan* der Joodse plechtigheden was *onder haar voeten, en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren*; staande op de twaalf apostelen, en de twaalf stammen van Israël. Wanneer zij uit die tempel vluchtte naar de woestijn, liet zij in de tempel een overblijfsel van haar zaad, die *de geboden Gods bewaarden, en het getuigenis van Jezus Christus hadden*. Daarom verbeelde zij, voor haar vlucht, de ware eerste kerk van God, ofschoon zij naderhand ontaardde, gelijk Ohola en Oholiba (Ezech. 23). Onder de vervolging van Diocletiaan schreeuwde zij, *arbeidende om te baren, en barensnood hebbende*. En op het einde van die vervolging, door de overwinning van Constantijn over Maxentius in 't jaar van Chr. 312 *baarde zij een manlijke zoon*, een kind, dat alle heidenen zou hoeden met een ijzeren roede van een christen keizerrijk. *En haar kind werd* - door de zegepraal van Constantijn over Licinius, in het jaar van Chr. 323 - *weggerukt tot God en Zijn troon*. *En de vrouw vluchtte*, door de verdeling van het Romeinse keizerrijk, in de Griekse en Latijnse rijken, - uit de *eerste tempel - in de woestijn*, of geestelijk, het dor gebied der Latijnen, waar zij naderhand gevonden wordt, zittende op het Beest, en op de zeven bergen. Zij wordt genoemd de grote stad die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde. Openb. 17:18, dat is. over de tien koningen, die hun koninkrijk gaven aan haar Beest.

Maar voor haar vlucht *was er krijg in de hemel tussen Michaël en de Draak*, de christelijke en heidense godsdiensten. *En de draak, die oude slank welke genoemd wordt duivel en Satanas, die de gehele wereld verleidt, werd geworpen op de aarde, en zijn engelen zijn met hem geworpen*. *En Johannes hoorde een stem in de hemel, zeggende, nu is de zaligheid en de kracht, en het koninkrijk geworden onzes Gods, en de macht van zijn Christus, want de verklager onzer broeders is nedergeworpen. En zij hebben hem overwonnen door het bloed des Lams, en door het woord hunner getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad tot de dood toe. Hierom bedrijft vreugde gij hemelen, en gij die daar in woont. Wee degenen die de aarde en de zee bewonen, - of het volk van de Griekse en Latijnse keizerrijken - want de duivel is tot u afgekomen, en heeft grote toorn, wetende, dat hij een kleinen tijd heeft*. *En toen de draak zag, dat hij op de aarde geworpen was* - van de Romeinse troon, en het manlijk kind derwaards opgevoerd, - *heeft hij de vrouw vervolgd, die het manneke gebaard had*. *En aan haar zijn gegeven*, - door de verdeling van het Romeinse rijk tussen de twee steden, Rome en Constantinopelen, in 't jaar van Christus 330, - *twee vleugelen eens groten arends*, het wapen van het Romeinse rijk, opdat zij zouden

vliegen, uit de eerste tempel, in de woestijn van Arabië, in haar plaats te Babel, geheimzinnig zo genoemd. *En de slang wierp*, door de verdeling van hetzelfde keizerrijk, tussen de zonen van Constantijn de Grote in het jaar 337, uit haar mond water als een rivier, - het Westers keizerrijk - *achter de vrouw opdat hij haar door de rivier zou doem wegvoeren. En de aarde*, of het Griekse keizerrijk, *kwam de vrouw te hulp en de aarde opende haar mond en verzwolg de rivier*, door de overwinning van Constantijn over Magnentius in 353. En zo werd het beest ter dood toe gewond met een zwaard.

En de draak vergrimde op de vrouw, onder de regering van Juliaan de afvallige in het jaar van Christus 361, en ging henen, door een nieuwe verdeling van het keizerrijk, tussen Valentiaan en Valens, in 364, *om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad*, 't welk zij achtergelaten had, wanneer zij vluchtte; en zo werd het Beest van zijn dodelijke wonde genezen. Door de volgende verdeling van het rijk, welke voorviel tussen Gratiaan en Theodosius, in 379, kwam het beest met tien hoornen *op uit de zee*; en het beest met twee hoornen kwam op uit de aarde; en door de laatste verdeling daarvan, welke geschiedde tussen de twee zonen van Theodosius, in 395, *gaf de Draak aan het beest zijn kracht en zijn troon en grote macht*, Die tien hoornen *ontvingen macht als koningen op hetzelfde uur met het beest*.

Eindelijk kwam de vrouw in haar plaats, van tijdelijke, zowel als geestelijke heerschappij op de rug van het beest (Openb. 17:3), *waar zij gevoed wordt een tijd, tijden, en een halve tijd, buiten het gezicht der slang* (Openb. 2:14), niet in zijn koninkrijk, maar op enigen afstand van hem. Zij wordt gevoed door de kooplieden der aarde, drie tijden of jaren, en een half, of 42 maanden, of 1260 dagen. In deze profetieën worden dagen voor jaren genomen. Gedurende al deze tijd heeft het beest gewerkt, en zat zij op hetzelfde, dat is, regeerde over hetzelfde, *en over de tien koningen die hun kracht en macht dat is hun koninkrijk aan het Beest gaven; en zij was dronken van het bloed der heiligen*. Volgens al deze omstandigheden, is zij de elfde hoorn van het vierde dier van Daniël, het welk regeerde met een groter aanzien dan zijn metgezellen, en van een ander soort was dan de overigen; *en ogen en een mond had gelijk die vrouw*.

En het voerde krijg tegen de heiligen, en het overmocht hen, en verstoorde hen en mende de tijden en de wet te veranderen, en dezelve werd in zijn hand overgegeven tot een tijd, tijden, en een gedeelte eens tijds (Dan. 7:18-20). Deze merktekenen van de vrouw, en de kleine hoorn van het dier, komen volmaakt overeen met opzicht op haar tijdelijke heerschappij, was zij een hoorn van het dier en met opzicht op haar geestelijke heerschappij reedt zij op hetzelfde in de gedaante van een vrouw, zij was zijn kerk, en pleegde hoererij met de tien koningen.

Het tweede dier, hetwelk uit de aarde opkwam (Openb. 13:11), was de kerk van het Grieks keizerrijk *want het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk*, en was bijgevolg ook een kerk; *en het sprak als de draak*, en was derhalve van zijn godsdienst; *en het kwam op uit de aarde*, dus, in zijn koninkrijk. Het wordt ook genoemd de valse profeet, en deed grote tekenen in tegenwoordigheid van het eerste beest door welke hij verleidde degenen die zijn merkteken ontvangen hadden en zijn beeld aanbaden. Wanneer de draak van de vrouw was geweken *om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad*, kwam dit beest uit de aarde opkomende, hem te hulp in die krijg, en maakte dat de aarde en die daar op wonen, het gezag van het eerste beest aanbaden, wiens dodelijke wond genezen was.

En zij maakten een beeld voor hetzelfde, dat is, een maatschappij van mensen verzamelden, in 't stuk van de godsdienst, zijnde hem gelijk. *Hij had ook macht om*

leven - of een geest - en gezag te geven aan het beeld, zodat het kon spreken, en door gebieden maken, dat alle godsdienstige maatschappijen van mensen, die het gezag van het beeld van dit beest niet zouden aanbidden, geheimzinnig gedood zouden worden. En het maakte dat alle mensen een merkteken ontvingen aan hun rechterhand, of aan hun voorhoofden en dat niemand mocht kopen of verkopen, dan die dat merkteken had, of de naam van het Beest, of het getal zijns naams; terwijl al de overigen in de ban gedaan werden door het Beest met twee hoornen. Zijn merkteken is + + +, en zijn naam 7!I+3;?Γ, [LATEINOZ) en het getal van zijn naam 666.

Dus werd het Beest, nadat het van zijn dodelijke wonde met een zwaard, genezen was, werd dezelve vergoedt, gelijk de heidenen gewoon waren hun koningen na hun dood, te vergoden; en werd een beeld voor hetzelfde opgericht. Zijn aanbidder werden in deze nieuwe godsdienst ingewijd door het ontvangen van het merkteken, of de naam van deze nieuwe god, of het getal van zijn naam. Door het doden van allen die hem en zijn beeld niet wilden aanbidden, werd de *eerste* tempel, - door de lampen der zeven gemeenten verlicht, - vernield, en een nieuwe tempel gebouwd voor degenen die hem niet willen aanbidden. Het buitenste voorhof van deze nieuwe tempel, of de uitwendige gedaante van een kerk, is gegeven aan de heidenen, die het Beest en deszelfs beeld aanbidden; terwijl degenen, die het niet willen aanbidden, *verzegeld worden met de naam van God, op hun voorhoofden*, en zich begeven in het binnenste voorhof van deze nieuwe tempel. Deze zijn de 144.000 verzegelden uit al de twaalf stammen van Israël (Openb. 7:4) en genoemd de twee getuigen, als zijnde afkomstig van de twee vleugelen van de vrouw, terwijl zij vluchtende was in de woestijn; en werden ook verbeeld door twee van de zeven kandelaars. (Zach. 4) Deze vertoonden zich voor Johannes in de binnenste voorhof van de tweede tempel staande op de berg Sion (Openb. 14:1), met het Lam, en, als 't ware, bij de glazen zee. Dezen zijn *de heiligen der hoge plaatsen en het heil des hemels* en het heilig volk waarvan gesproken wordt door Daniël, als verbrijzeld en vertreden in de laatste tijden door de kleine hoornen van zijn vierde dier en de bok.

Terwijl de heidenen de heilige stad vertraden, gaf God macht aan zijn twee getuigen, en zij profeteerden duizend twee honderd en zestig dagen, met zakken bekleed. Zij worden genoemd *de twee olijfbomen*, met opzicht op de twee olijfbomen, welke in het gezicht van Zacharia rondom aan elke zijde van de gouden kandelaar, om de lampen met olie te voorzien. De olijfbomen verbeelden, volgens de apostel Paulus, gemeenten. Zij vullen de lampen met olie door het onderhouden van leraars. Zij worden ook genoemd *de twee kandelaars*, welken, in deze profetie gemeenten betekenen; want de zeven gemeenten van Azië worden verbeeld door de zeven kandelaars. Vijf van deze gemeenten werden gebrekkelijk bevonden, en bedreigd, als zij zich niet bekeerden. De andere twee waren zonder gebrek, en derzelver kandelaars bekwaam om geplaatst te worden *in de tweede tempel*. Deze waren de gemeenten van Smyrna en Filadelfia. Zij waren in een staat van verdrukking en vervolging; de enige twee van de zeven, in zulk een staat waren hun kandelaars bekwaam tot afbeelding van de kerken in verdrukking, tijdens de tijden van de tweeden tempel. Zij en de enige twee van de zeven, welken er toe geschikt waren. De twee getuigen zijn geen nieuwe kerken; zij zijn de nakomelingschap van de eerste kerk, de nakomelingschap van de twee vleugelen van de vrouw, en worden dus zeer voegzaam, verbeeld door twee van de vroegste kandelaars. Men mag derhalve stellen, dat wanneer de eerste tempel vernield en een tweede gebouwd was, voor degenen die in de binnenste voorhof aanbaden, en twee van de zeven kandelaars geplaatst werden in deze nieuwe tempel.

Op de zaken van de kerk wordt geen aanmerking gemaakt, gedurende de opening van de vier eerste zegelen. Zij beginnen in acht genomen te worden met de opening van het vijfde zegel, gelijk tevoren gezegd is en worden verder beschreven met de opening van het zesde zegel. Het zevende zegel vervat de tijden van de grote afval.

En daarom, breng ik de brieven, aan de zeven gemeenten, tot de tijden van het vijfde en zesde zegel; want zij zien op de kerk wanneer zij begon te vervallen, en behelzen vermaningen tegen de grote afval welke toen, aanstaande was.

Eusebius, zijn kerkelijke geschiedenis gebracht hebbende tot op de regering van Diocletiaan, beschrijft de staat der kerk op deze wijze: (boek 8, kap. 1)

"Hoe vele en hoe grote eer en vrijheid, de leer wegens de dienst van de God van het gehele al, door Christus' aan het mensdom verkondigd van allerlei mensen, zo Grieken als Barbaren ontvangen hebben, kunnen we, naar verdienste niet uitbreiden. Ten bewijze daarvan kan, onder andere strekken de gunst der keizers jegens de onzen, aan wie zij de landvoogdijen der wingewesten aanbevolen hebben, hen, naar hun grote liefde voor onze godsdienst, van de vreze om te offeren bevrijdende."

En een weinig daar na:

"En hoe zou men, nauwkeurig beschrijven kunnen de ontelbare menigte van hen die tot het geloof overkwamen, en tot Christus' bijeen vergaderd werden; en het groot getal van hen die in alle steden bijeenkwamen en de doorluchtige samenkomsten in de bedehuizen, waarom men, met de oude gebouwen, als geenszins genoegzaam, niet tevreden, in alle steden van de grond af op ruime kerken gingen stichten. En hoewel de zaken van het christendom van tijd tot tijd dus vorderden, en van dag tot dag dus aangroeiden, echter werden ze van geen nijd gestuit; en geen boze geest was in staat haar te benadelen, of door 's mensenlagen te verhinderen, zolang de Goddelijke hand des hemels haar volk, des waardig, verzorgde en bewaarde. Maar toen men, door te grote vrijheid, tot opgeblazenheid en loomheid verviel; toen de een de ander benijdde en lasterde, en wij inwendig tegen onszelven, als beoorloogden, om zo te spreken, met de wapenen en schichten van woorden; wanneer bisschoppen tegen bisschoppen, en het volk tegen het volk zich kantten, en beroerten verwekten; eindelijk, wanneer de snode bedriegerij en geveinsdheid het toppunt van godloosheid bereikt had ... begon Gods oordeel zijn toevorst, door langzame en matige straffen, lichtelijk, gelijk hij gewoon is, te tonen. Want de bijeenkomsten werden nog vrij gehouden en de vervolging begon alleen onder de broederen, die de krijg volgden. Doch, als wij ongevoelig bleven, en op niets minder dachten, dan hoe wij de Godheid zouden bevredigen en verzoenen maar, als ongodlijken, ons verbeeldden, dat 't gene bij ons gebeurt, zonder zorg, en zonder voorzienigheid geschiedt, en kwaad bij kwaad voegden; als zij, die onder ons de naam van herders droegen, de regel der Godsvrucht verwaarlozende, tegen elkander van twistgierigheid blaakten, en zich alleen toe leidden, om de twisten, bedreigingen, de ijver, en onderlinge haat en vijandschap te vermeerderen, en met de grootste hevigheid het opperbestuur in de kerken - als ware het een rijkstirannie - zich aanmatigden .. toen was het, dat, volgens het zeggen van Jeremia, *de Heere de dochter van Sion, in Zijn toorn bewolkte, en de heerlijkheid van Israël, van de hemel op de aarde nederwierp* (Klaagl. 2:1) te weten, door de verwoesting der kerken," enz.

Dusdanig, was de staat der kerk, even voor de omkering der kerken, in het begin van de vervolging van Diocletiaan. Met dezen staat der kerk komt overeen de eerste van de zeven brieven aan de engelen van de zeven gemeenten, namelijk die aan de gemeente van Efëze (Openb. 2:4). *Ik heb tegen u, zegt Christus aan de engel van die gemeente, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten. Gedenkt dan, waarvan gij uitgevallen zijt, en*

bekeert u, en doet de eerste werken; en zo niet, ik zal u haastelijk bijkomen, en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert. Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaïten haat, welken Ik ook haat. De Nikolaïten, waren de Continentes [die voor de onthouding van het huwelijk waren] boven beschreven (zie opmerkingen over Daniël 8) de godsdienst stelden in de onthouding van het huwelijk en hun vrouwen verstieten, als zij er hadden.

Zij worden hier Nikolaïten genoemd, naar Nikolaüs een van de zeven diakenen van de eerste kerk te Jeruzalem, die een schone vrouw hebbende, maar voor wijf-ziek gehouden werd, haar verstiet en vrijheid gaf om te trouwen met wie zij wilde. Zeggende, dat men zich de lusten des vleses moet ontwennen en voortaan op zichzelf leefde in onthouding, gelijk zijn kinderen ook. De Continentes omhelsden naderhand de leer der !+ones, (Aeones) manlijke en vrouwelijke geesten; zij werden vermijd door de gemeenten tot de vierde eeuw. De kerk van Eféze wordt hier geroemd over het haten van derzelve werken.

De vervolging van Diocletiaan is begonnen in het jaar van Christus 302 en heeft geduurd, in het Oosterse rijk, tien jaren, en in het Westerse twee jaren. Met deze staat der kerk komt overeen de tweede brief aan de gemeente van Smyrna. *Ik weet, zegt Christus uw werken en verdrukking en armoede (doch gij zijt rijk) en de lastering dergenen die zeggen, dat ze doden zijn, en zijn het niet, maar zijn een synagoge des Satans. Vreest geen der dingen die gij lijden zult. Ziet de duivel zal enigen van ulieden in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt; en gij zult een verdrukking hebben van tien dagen. Zijt getrouw tot den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens* (Openb. 2:9, 10). De verdrukking van tien dagen kan niet staan op enige andere vervolging, dan die van Diocletiaan, zijnde die de enige vervolging, welke tien jaren geduurd heeft. Door de lastering van degenen die zeggen dat ze Joden zijn, en zijn het niet, maar zijn een synagoge des Satans versta ik de afgoderij der Nikolaïten, die vals zeiden, dat zij Christenen waren.

Over de Nikolaïten wordt ook geklaagd, in de derde brief (Openb. 2:14), als mensen, die de lering Balaäms hielden, die als Bileam leerden de kinderen Israëls een aanstoot voor te werpen, opdat ze zouden afgoden offeren en hoereren (Num 25). Want Balaäm leerde de Moabieten en Midianieten, Israël uit te nodigen en te verzoeken door hun vrouwen, om hoererij te bedrijven, en met hen te eten van de offeranden hunner afgoden. De Draak begon derhalve, nu af te komen onder de inwoners van de aarde en de zee.

Ook wordt nog geklaagd over de Nikolaïten, in de vierde brief, onder de naam van de vrouw Jezabel, (Oud Test: Izebel) die zichzelf zeide een profetes te zijn, om de dienstknechten van Christus te leren en te verleiden, dat ze hoereerden en afgodenoffer eten (Openb. 2:20). De vrouw begon derhalve, nu te vliegen naar de woestijn. De regering van Constantijn de Grote, sedert zijn overwinning over Licinius, was een alleen heersing over het gehele Romeinse rijk. Daarna werd het rijk verdeeld onder de zonen van Constantijn; en naderhand wederom verenigd onder Constantius, door zijn overwinning over Magnentius. Op de zaken van de kerk in deze drie op elkander volgende omlopingen van tijd, schijnen de derde, vierde en vijfde brief te zien, dat is, die aan de engelen der gemeenten van Pergamus, Thyatire en Sardis. De naast volgende keizer was Juliaan de afvallige.

In de zesde brief, aan de engel van de gemeente in Filadèlfia, zegt Christus (Openb. 3:10), *omdat gij - onder de regering van de heidense keizer Juliaan, - het woord Mijner lijdzaamheid bewaard hebt, zal Ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, welke - door het vleugels van de vrouw in de woestijn, en het voeren van krijg door de Draak tegen het overblijfsel van haar zaad, en het doden van alle degenen die het beeld van het Beest niet willen aanbidden, over de gehele wereld komen zal, om te verzoeken die op de aarde wonen; en dezelve te onderscheiden door het verzegelen van dezen met de naam van God op hun voorhoofden, en de anderen te tekenen met het merkteken van het Beest. Die overwint, Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods en hij zal niet meer daar uitgaan; en Ik zal op hem schrijven de naam Mijns Gods, op zijn voorhoofd. Zo zijn dan de Christenen van de gemeente in Filadèlfia zo vele als er overwonnen hadden, verzegeld met het zegel van God, en geplaatst in de tweede tempel, en gaan niet meer daar uit.*

Hetzelfde moet verstaan worden van de gemeente in Smyrna welke ook het woord van Gods lijdzaamheid bewaarde en onbestraffelijk was. Deze twee gemeenten met hare nakomelingschap zijn derhalve de twee pilaren, en de twee kandelaars, en de twee getuigen in de tweede tempel.

In de regering van de keizer Juliaan en zijn opvolger Joviaan, die maar vijf maanden regeerde, werd het keizerrijk wederom verdeeld tussen Valentiniaan en Valens. Dan wordt de algemene kerk, in de brief aan de engel der gemeente van Laodicéa bestraft als lauw (Openb. 3:16) *en door Christus gedreigd, uit Zijn mond gespogen te worden. Zij zeide, dat zij was rijk en verrijkt geworden, en geens dings gebrek had; zijnde in uitwendige voorspoed; maar wist niet dat zij inwendig, was ellendig en jammerlijk en arm, en blind en naakt. Zij is, daarom, gespogen uit de mond van Christus, bij de opening van het zevende zegel. En dit maakt een einde aan de tijden van de eerste tempel.*

Omtrent de helft van het Romeinse keizerrijk werd Christelijk, in de tijd van Constantijn de Grote en zijn zonen. Nadat Juliaan de tempel wederom geopend, en de afgodendienst wederom hersteld had, verdroegen de keizers Valentiniaan en Valens dit al de tijd van hun regering. Bijgevolg werd de profetie van het zesde zegel niet volkomen vervuld, voor de regering van hun opvolger Gratiaan.

Het was de gewoonte van de heidense priesters, met de aanvang der regering van elke oppermachtige keizer, hem de waardigheid en het gewaad van de *Pontifex maximus* [opperste priester] op te dragen. Deze waardigheid hadden al de keizers tot hiertoe aangenomen. Maar Gratiaan verwierp dezelve, deed de afgodsbeelden afwerpen, verbood de offeranden, en nam hun inkomsten, benevens de jaargelden en het gezag der priesters, weg. Theodosius de Grote volgde zijn voorbeeld en het heidendom herstelde zich niet weer, maar nam zozeer af, dat Prudentius, omtrent tien na de dood van Theodosius, de heidenen noemde *vix pauca ingenia & pars hominum rarissima* (Contra Symm. Lib. I) [het slechtste en kleinste deel der mensen.] Zodat de zaken van het zesde zegel eindigden met de regering van Valens, of liever, met het begin van de regering van Theodosius, wanneer hij, gelijk zijn voorganger Gratiaan, de waardigheid van Pontifex maximus verwierp. Want de Romeinen werden zeer geplaagd door de invallen van vreemde volkeren, onder de regering van Valentiniaan en Valens. Hoc tempore, zegt Ammianus, *velut per universum orbem Romanum bellicum canentibus buccinis, etc.* Te dezer tijd, zijn woeste volkeren, opgewekt door de oorlogstrompet, welke door het gehele Romeinse rijk scheen geblazen te worden, in de landen welke hun de naaste waren, ingevallen. De Alemannen hebben Gallië en Rhaetië tegelijk verwoest; de

Sarmaten in Pannonië en Quadië; de Picten, Saxers en Scotten en Attacotten hebben de Britten gestadig gekweld; de Austorianen, de Mooren en andere volkeren zijn met ongewoon geweld in Afrika ingevallen. Roofzuchtige menigten van Goten hebben Thracië geplunderd; de koning der Perzen heeft de handen aan de Armeniers geslagen. En terwijl de keizers bezig waren met deze vijanden te verdrijven, kwamen de Hunnen, Alanen en Goten over de Donau, in twee legers, overvielen en sloegen Valens, en maakten zulk een grote slachting in het Romeinse leger dat Ammianus zegt: *nec ulla Annalibus praeter Cannensem, ita ad internecionem res legitur gesta.* (Boek 31). En men leest in de jaarboeken van een zo algemene moord, behalve de slag van Kannes. Deze oorlogen zijn niet aan alle zijden geëindigd voor het begin van de regering van Theodosius, in het jaar van Christus, 379 en 380. Want van die tijd af genoot het rijk rust van vreemde wapens, tot aan zijn dood in 395. Zolang zijn de vier winden tegengehouden, en zo lang was er een stilzwijgen in de hemel. En het zevende zegel werd geopend, als dit stilzwijgen begon.

Josef Mede heeft de profetie van de zes eerste bazuinen niet geheel verkeerd verklaard. Maar indien hij had opgemerkt dat de profetie van de uitstorting van de fiolen des toorns gelijktijdig is, met die van het blazen van de bazuinen, zou zijn verklaring volkomener geweest zijn.⁴

De naam van *weeën* wordt gegeven aan de oorlogen, waar toe de drie laatste bazuinen klinken, om dezelve te onderscheiden van de oorlogen van de vier eerste. De offeranden op de eerste dag van het feest der loofhutten, waartoe de vier eerste bazuinen geblazen werden, en de eerste vier fiolen des toorns uitgestort worden, zijn slachtingen in vier grote oorlogen en deze oorlogen worden verbeeld door vier winden, uit de vier hoeken der aarde (Openb. 7:1). De eerste was een oostenwind, de tweede een westenwind, de derde een zuidenwind, en de vierde de noordenwind, met opzicht op de stad Rome, de hoofdstad van het Romeinse keizerrijk. Deze vier plagen vielen op het derde deel van de aarde, de zee en de rivieren, de zon, maan en sterren; dat is, op de aarde, de zee, de rivieren, de zon, de maan en sterren van het derde gedeelte van het gehele toneel van deze profetieën van Daniël en Johannes.

- De plaag van de oostenwind, bij het blazen van de eerste bazuin, zou vallen op de aarde, dat is, op de volkeren van het Griekse keizerrijk. En zo zijn, na de dood van Theodosius de Grote, de Goten, Sarmatiërs, Hunnen, Isauriërs en de Austoriaanse Mooren gevallen, en hebben deerlijk verwoest Griekenland, Thracië, Klein Azië, Armenië, Syrië, Egypte, Lybië en Illyrikum; tien of twaalf jaren na elkander.
- De plaag van de westenwind, bij het blazen van de tweede bazuin, zou vallen op de zee, of het Westerse rijk, door middel van een grote berg van vuur brandend, daarin geworpen, om dezelve in bloed te veranderen. En overeenkomstig hiermee begon dat rijk, in het jaar 407, overvallen te worden door de Visgothen, Vandalen, Alanen, Sueven, Burgondiërs Ostrogothen, Herulen, Qaden, Gepiden. Door deze oorlogen is het verbroken in tien Koninkrijken, en jammerlijk verwoest; en Rome zelf, de brandende berg, werd belegerd en ingenomen door de Ostrogothen, in het begin van deze ellenden.
- De plaag van de zuidenwind, bij het blazen van de derde bazuin, zou een grote ster, brandend als een fakkel, uit de hemel doen vallen op de rivieren en fonteinen der wateren, het Westers rijk, nu verdeeld in vele koninkrijken, en zou dezelve in alsem en bloed veranderen, en bitter maken. En dus is Genserik, de koning der Vandalen

---

⁴ Mede wordt gevolgd door een groot aantal prominente Godgeleerden, die het uitgieten van de fiolen verklaren in tijdsvolgorde, nádat de bazuinen geblazen hebben. (Opm. Gihonbron)

en Alanen in Spanje, in het jaar 427 Afrika ingetrokken met een leger van, tachtig duizend man, daar hij de Mooren heeft overvallen, en tegen de Romeinen heeft geoorloofd, zo zijn daar, als aan de zeekusten van Europa, vijftig achtereenvolgende jaren, bijna zonder tussenpozen Hippo ingenomen in 437 en Carthago, de hoofdstad van Afrika in 439. In het jaar 455 is hij met een talrijke vloot en een leger van drie maal honderd duizend Vandalen en Mooren, in Italië ingevallen, heeft Rome, Napels, Capua en vele andere steden geplunderd, voerende derzelver rijkdommen en de bloem der manschappen vandaar naar Afrika. Het volgend jaar 456 heeft hij geheel Afrika van het rijk afgescheurd en de Romeinen, ten enenmale daaruit verdreven. Daarop hebben de Vandalen de eilanden van de Middellandse zee aangegrepen en ingenomen, Sicilië, Sardinië, Corsica, Ebusus, Majorca Minorca, enz. En Ricimer belegerde de keizer Anthemius in Rome, nam de stad in, en gaf ze aan zijn soldaten ter plundering, in het jaar 472. De Visigothen dreven op dezelfde tijd de Romeinen uit Spanje. Nu werd de westerse keizer, *de grote ster welke uit de hemel viel, brandend als een fakkel*, door al deze oorlogen, daardoor al zijn heerschappijen verloren hebbende, overvallen en overwonnen in één jaar, door Odoacer, koning der Herculen, in het jaar 476. Daarna vielen de Mooren af in 477, en verzwakten de Vandalen door verscheiden oorlogen, en namen hun Mauritanië af. Deze oorlogen duurden tot dat de Vandalen overwonnen werden door Belisarius, in het jaar 534. Door al deze oorlogen werd Afrika bijna ontvolkt, volgens Procopius, die meent dat er meer dan vijf miljoen mensen in omgekomen zijn. Wanneer de Vandalen eerst in Afrika invielen, was dat gewest zeer volkrijk, bestaande uit omtrent 700 bisdommen, meer dan in geheel Frankrijk, Spanje en Italië tezamen waren. Maar door de oorlogen tussen de Vandalen, Romeinen en Mooren, was het zodanig ontvolkt, dat Procopius ons zegt: *het was bijna een wonder voor een reiziger, een mens te zien*.

Bij het uitstorten van de derde fiool des toorns wordt er gezegd: *Gij zijt rechtvaardig, Heere, dat Gij dit geoordeeld hebt dewijl zij het bloed der heiligen en der profeten vergoten hebben, zo hebt Gij hun ook bloed te drinken begeven, want zij zijn het waardig* (Openb. 16;5, 6). Hoe zij het bloed der heiligen vergoten hebben, kan verstaan worden uit het volgende edict van de keizer Honorius, daartoe aangedreven door vier bisschoppen, aan hem gezonden door een concilie van Afrikaanse bisschoppen, 't welk te Carthago was bijeen gekomen de 14^e Juni in het jaar 410. Welk edict vijf jaren daarna gesterkt werd door een volgende.

Deze edicten aan de Landvoogd van Afrika gericht, strekten zich alleen uit tot de Afrikanen. Vóór deze zijn er verscheiden gestrenge geweest tegen de Donatisten, maar zij gingen niet tot den bloede toe. Deze twee waren de eersten welken hun samenkomsten, en de samenkomsten van allen die van hun verschilden, lijfstraffelijk maakten. Want door *ketters* worden, in deze uitschrijvingen verstaan alle verschillenden, gelijk klaar is, door het volgende tegen Eurecius een Luciferaans bisschop. Zie Imp. Arcad. & Honor. A.A. Aureliano Proc. Africae. AC 395. De Griekse keizer Zeno nam Theodorik, koning van de OstroGothen, tot zijn zoon aan en maakte hem meester van de ruitery, tot een raadsheerlijke zoon, en burgermeester van Konstantinopolen. En hem het Romeinse volk en de raad aangeprezen hebbende, gaf hij hem het Westers keizerrijk, en zond hem naar Italië tegen Odoacet koning van de Herulen. Theodorik leidde daarop zijn volk naar Italië, overwon Odoacer, en regeerde over Italië, Sicilië, Rhaetie, Noricum, Dalmatië, Liburnië, Istrië, en een gedeelte van Suevië, Pannonië en Gallië. Waarom Ennodius, in een lofschrift aan deze koning zegt: *ad limitem suum Romana regna remeasse*. Theodorik regeerde met grote voorzichtigheid, gematigdheid en voorspoed

behandelde de Romeinen met zonderlinge goedheid, regeerde hen volgens hun eigen wetten, en herstelde hun regering onder de raad en burgermeesters, terwijl hij zelf de plaats bekleedde van keizer, zonder de naam aan te nemen. Hij heeft zo het gebied gevoerd over degenen die hem gehoorzaamden, dat hem geen eer, welke een keizer waarlijk toebehoorde, ontbrak; gevende veel acht op de rechtvaardigheid, en de onderhouding der wetten; en heeft de landen voor aanval van naburige barbaren bewaard. Waarom ik de regering van deze koning niet reken onder de plagen van de vier winden.

- De plaag van de noordenwind, bij het blazen van de vierde bazuin, zou *de zon, de maan en sterren*, dat is, de koning, het koninkrijk en de vorsten van het Westers keizerrijk doen verduisterd worden, en enige tijd in duisterheid doen blijven. Gevolglijk heeft Belisarius, de Vandalen overwonnen hebbende, een inval gedaan in Italië in 't jaar 535 en oorlog gevoerd tegen de Ostrogothen in Dalmatië, Liburnië, Venetië, Lombardije, Toskanen, en andere gewesten, noordwaarts van Rome gelegen, twintig jaren achtereen. In deze oorlog zijn vele steden genomen en hernomen. In het hernemen van Milaan van de Romeinen, versloegen de Ostrogothen al wat manlijk was, jong en oud, bedragende volgens de rekening van Procopius (Historie Gothen Lib. II pag 278) driemaal honderd duizenden. Zij zonden de vrouwen gevangen naar hun bondgenoten de Bourgondiërs. Rome zelf werd verscheiden malen genomen en hernomen, en daardoor het volk zeer gedund. De oude regering door een raad, hield op, de edelen werden bedorven en al de luister van de stad vernield en in het jaar 552. Na een oorlog van zeventien jaren, is het koninkrijk der Ostrogothen gevallen; maar het overschot van de Ostrogothen, en een leger van Germaniërs te hulp geroepen zijnde, deden de oorlog nog drie of vier jaren langer duren. Daarop volgde de oorlog der Herulen, welke, - gelijk Anastasius ons zegt - geheel Italië versloegen. Dit werd gevolgd door de oorlog der Lombarden, de verwoedste van al de Barbaren, welke begon in het jaar 568, en achtendertig jaren aan elkander geduurd heeft; *sacta tali clade, zegt Anasiasius, qualem a saeculo nullis meminit*, (met zulk een nederlaag als niemand in een eeuw heugde) eindigende op het laatst met het pausschap van Sabiniaan, in het jaar 605, door een vrede toen met de Lombarden gemaakt.

Drie jaren voordat deze oorlog eindigde, sprak er Gregorius de Grote, - toen bisschop van Rome, - op deze wijze van: *Want hoezeer wij door dagelijkse gevechten en invallen van de Longobarden, nu vijftig jaren lang gedrukt worden, is met geen woorden uit te spreken*. En in een van zijn openbare redevoeringen tot het volk, drukt hij de grote vernieling van de Romeinen, door deze oorlogen, dus uit: *Gij ziet hoe weinig gij zijt, die uit dat ontelbare volk zijn overgebleven, en nog is de roede over ons opgeheven, schielijke aanvallen verdrukken ons, nieuwe en onvoorziene dingen brengen ons rampen aan*.

In een andere redevoering beschrijft hij de verwoestingen in dezer voegen

De steden zijn verwoest, de legerplaatsen omgekeerd, de landen ontvolkt, het gewest tot een woestijn gemaakt. Op het platteland is geen bewoonden, en in de steden nauwelijks iemand overgebleven. En nog worden de geringe overblijfselen van het menselijk geslacht dagelijks, en zonder ophouden gebeukt, en de dagen van de hemelse gerechtigheid hebben geen einde. Ja Rome zelf, welke eertijds een heerser van de wereld scheen te wezen, zien wij met ontelbare smarten gegriefd, verwoesting van burgers, inval van vijanden, en een menigte onheilen. Zie al de machtigen van deze tijd zijn van haar weggenomen. Zie, het volk is gesmolten. Want waar is de Raad? Waar het volk? De beenderen zijn verdord, het vlees is verteerd. Want alle orde van wereldlijke waardigheden is vernield, en ons weinigen,

die nog overgebleven zijn drukt dagelijks het zwaard, dagelijks oneindige beroerten. Het ledige Rome slaat in brand. En wat mag ik deze dingen van de mensen aanhalen! Daar wij door de vermenigvuldigde verwoestingen de gebouwen zelf zien vernield worden. Nadat de mensen versmolten zijn storten ook de muren in. Zie nu de stad, zij is verwoest, zij is verdrukt en vol gekerm, enz.

Dit alles werd door Gregorius gesproken tot het volk van Rome, die getuigen waren van de waarheid hiervan. Zo is het keizerrijk der Grieken geschud door de vier winden, en dat van de Latijnen gevallen en bleef niets meer over dan de hoofdstad van een gering hertogdom, onderworpen aan Ravenna, de zetel der Exarchen.

De vijfde bazuin (Openb. 9) heeft de oorlogen aangekondigd, welke de koning van het zuiden, gelijk hij genoemd wordt door Daniël (Dan. 11:40), verwekt heeft in de tijd van het einde, met te stoten tegen de koning die naar zijn welgevallen deed. Deze plaag begon met *de opening van de put des afgronds*, 't welk te kennen geeft de uitlating van een valse godsdienst. *De rook welke uit de put opging* betekent de menigte welke deze godsdienst aannamen en de sprinkhanen welke uit de rook kwamen, de heirlegers welke uit die menigte ontstonden. Deze put werd geopend, om rook en sprinkhanen uit te laten in de gewesten van de vier Monarchieën of enigen van dezelve. De koning van deze sprinkhanen was *de engel van de put des afgronds*, zijnde opperste bestuurder, in godsdienstige, zowel, als in burgerlijke zaken, hoedanig de Kalief der Saracenen was. Dikwijls ontstaan er zwermen van sprinkhanen in 't gelukkig Arabië, die vandaar de naburige volkeren insgelijks overlast doen; en dus een zeer bekwaam afbeeldsel zijn van de talrijke heirlegers der Arabieren die op de Romeinen aanvielen.

Zij begonnen op hen in te vallen in 't jaar 634, en te Damaskus te regeren in 637. Zij bouwden Bagdad, in 't jaar 766, en regeerden over Perzië, Syrië, Arabië, Egypte, Afrika en Spanje. Naderhand hebben zij Afrika verloren en aan Mahades overgelaten, in het jaar 910. Medië, Hyrkanië, Chorafan en geheel Perzië aan de Dailanieten, tussen de jaren 927 en 935. Mesopotámië en Miasarekin verloren zij aan Nasiruddaulas, in 930 Syrië en Egypte aan Achsjid, 935. De Kalief van Bagdad, nu in grootste verlegenheid zijnde, in 't jaar 936, gaf al de tijdelijke macht welke hij nog had, aan Mahomet, de zoon van Rajici, koning van Wacit in Chaldea, en maakte hem keizer der keizeren. Doch Mahomet verloor binnen twee jaren, Bagdad door de Turken. Daarna is Bagdad geweest, soms in de handen der Turken, en soms in die der Saracenen, totdat Togrulbeig, - ook genoemd Togra, - Dogrissa, Tangrolipix en Sadok, Chorasán en Perzië overmeesterden, en Bagdad, in 't jaar 1055 aan dit rijk hechtten en de zetel daarvan maakten.

Zijn opvolgers Olub-Arslan en Melechsah hebben de koninkrijken van Armenië, Mesopotámië, Syrië en Cappadocië overmeesterd. De gehele tijd welke de Kaliefs der Saracenen, met een wereldlijke macht geregeerd hebben te Damaskus en Bagdad tezamen, was 300 jaren, namelijk, van 637 tot 936 ingesloten.

Sprinkhanen leven maar vijf maanden en daarom worden, om de welvoeglijkheid van het zinnebeeld, *deze sprinkhanen* gezegd, *de mensen te beschadigen vijf maanden en vijf maanden* (Openb. 9:5 en 10. Als of zij geleefd hadden omtrent vijf maanden te Damaskus, en wederom vijf maanden te Bagdad, in alles tien maanden, of 300 profetische dagen, welke jaren zijn.

De zesde bazuin heeft geklonken tot de oorlogen, welke Daniëls koning van het Noorden voerde tegen de bovengemelde koning, *die naar zijn eigen welgevallen deed*. In deze oorlogen overwon de koning van 't Noorden, volgens Daniël, de keizer der Grieken, en ook Judea, Egypte, Lybië en Ethiopië (Dan 11:40-43). Door deze

overwonnene gewesten is het Turkse rijk opgericht, gelijk uit deszelfs uitgebreidheid kan opgemaakt worden. Deze oorlogen zijn begonnen in het jaar van Christus 1258, wanneer de vier koninkrijken der Turken, aan de Eufraat gelegen, - namelijk (1) dat van groot Armenië te Miyapharekin, Megarkin, of Martyropolis, (2) dat van Mesopotamië te Mosul, (3) dat van geheel Syrië te Aleppo, en (4) van Kappadocië te Iconium, - door de Tartaren aangevallen werden, onder Hulcau, en zij daaruit verdreven werden naar de westerse delen van Klein Azië; daar zij de Grieken beoorloogden, en het tegenwoordige Turkse rijk oprichtten.

Op het blazen van de zesde bazuin hoorde Johannes (Openb. 9:13) *een stem uit de vier hoornen des gouden altaars, die voor God was, zeggende tot den zesden engel, die de bazuin had, ontbindt de vier engelen, die gebonden zijn bij de groots rivier Eufhraat. En de vier engelen zijn ontbonden geworden, welken bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel der mensen zouden doden.* Door de vier hoornen van de gouden altaar, wordt betekend de standplaats van de hoofdsteden van de genoemde vier koninkrijken Miyapharekin, Mosul, Aleppo en Ikonium, welke in een vierhoek gelegen waren. Zij doodden het derde deel der mensen, wanneer zij het Griekse keizerrijk overmeesterden, en Konstantinopolen innamen, in 't jaar 1453. Zij begonnen daartoe bereid te zijn, wanneer Olub-Arslan de volkeren aan de Eufraat begon te overwinnen, in 1063. De tussen tijd wordt genoemd *een uur, een dag en een maand en een jaar*, of 391 profetische dagen, welke jaren zijn.

In de eerste dertig jaren overwonnen Olub-Arslan en Melechsah de volkeren aan de Eufraat, en regeerden over het geheel. Melechsah stierf 1092 en werd opgevolgd door een jong kind; en toen werd dit koninkrijk verbroken in de vier koninkrijken boven gemeld.

EINDE